

Izglītības un zinātnes ministrija

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS 2014. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2015

Cienījamie lasītāji!

2014. gada novembrī Latvijā mainījās valdība. Pārņemot Izglītības un zinātnes ministrijas vadību, esmu iedziļinājusies iepriekšējo valdību laikā uzsāktajos darbos un pievērsusi uzmanību tam, lai turpinātos reformas, kuru mērķis ir

- kvalitatīvas un pieejamas vispārējās un profesionālās izglītības sistēmas attīstība,
- starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības un zinātnes izaugsme,
- atbalsts gan augstas klases sportam, gan tautas sportam,
- atbildīgas valodas politikas īstenošana,
- iesaistoša un atbildīgu aktivitāti veicinoša jaunatnes politika.

Līdztekus minētajam visas jomas caurvijis izmaksu efektivitātes aspekts, lai nodrošinātu maksimāli efektīvu nodokļu maksātāju un Eiropas fondu ieguldījumu izlietojumu.

Paveiktie darbi un ieguldītie naudas līdzekļi ir tikai tik vērti, cik lielā mērā tie vairojuši mērķtiecīgāku, zināšanu, prasmīgāku, laimīgāku skolēnu un studentu skaitu mūsu izglītības sistēmā; cik daudz zinātnes sasniegumu esam spējuši radīt, lai palīdzētu risināt sabiedrībai svarīgus izaicinājumus un atbalstījuši Latvijas tautsaimniecības izaugsmi; cik daudz Latvijas iedzīvotāju ar pārliecību atzīst – mūsu izglītības sistēma ir ļoti laba.

Izglītības sistēmas un zinātnes kvalitāte ir atkarīga no pedagogu, pētnieku vēlmes un mākas sadarboties gan savstarpēji, gan ar dažādu nozaru profesionāļiem. Prasme ieklausīties citam citā mūsdienu pasaulē ir kļuvusi ārkārtīgi svarīga, ne tikai lai sasniegtu arvien augstākus profesionālus mērķus, bet arī lai sadzīvotu globālajā pasaulē, gan izturoties ar cieņu pret citiem, gan saglabājot cieņu pret sevi.

Vērtības, zināšanas un prasmes – visi trīs komponenti ir mūsdienu izglītības sistēmas svarīgas sastāvdaļas.

Aicinu Jūs vērtēt paveikto un paust savu viedokli Izglītības un zinātnes ministrijai gan par Jūsprāt labi paveikto, gan par nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Ar cieņu

Māriņa Seile,

Izglītības un zinātnes ministre

SATURA RĀDĪTAJS

I. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. JURIDISKAIS STATUSS	4
1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN PRIORITĀTES	4
1.3. DARBĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI, ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS	5
1.4. MINISTRIJAS PADOTĪBAS IESTĀDES	6
II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI	8
2.1. FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS	8
2.2. DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI	9
Vispārējā izglītība	9
Profesionālā izglītība	17
Augstākā izglītība	20
Zinātne	23
Sports	27
Valsts valodas politika	32
Jaunatnes politika	34
Nozares vadība	36
Informācijas tehnoloģiju attīstība	40
Eiropas Savienības struktūrfondi un ārvalstu finanšu instrumenti	42
2.3. VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI	47
2.4. IEKŠĒJAIS AUDITS	47
III. PERSONĀLS	48
IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	51
4.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA	51
4.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	54
V. 2015.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	56

I. PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 16.septembra noteikumiem Nr. 528 “Izglītības un zinātnes ministrijas nolikums” ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu Latvijas iedzīvotāju – izglītotu, veselīgu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību – ilgtspējīgu labklājību un vienotu Latvijas sabiedrību. Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot administrēšanas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN PRIORITĀTES

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:

- izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
- vispārējās izglītības, vērtībizglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
- sporta politika un pārvalde;
- vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
- valsts valodas politika un pārvalde.

2014. gadā ministrija turpināja šādu iepriekšējā pārskata perioda prioritāšu īstenošanu:

Izmaksu efektivitātes paaugstināšana vispārējā un profesionālajā izglītībā, kvalitātes un pieejamības nodrošināšana

Vispārējās un profesionālās izglītības prioritātes 2014. gadā bija

- vispārējās izglītības, t.sk. pirmsskolas, kā arī profesionālās izglītības satura pilnveide un izglītības kvalitātes monitorings;
- iekļaujošas izglītības attīstība, veicinot sociālās atstumtības riska grupu iekļaušanos izglītības sistēmā;
- pedagogu atalgojuma un profesionālās kvalitātes novērtēšanas normatīvo aktu izstrāde un pakāpeniska ieviešana;
- efektīva skolu tīklu attīstība Latvijas reģionos, nodrošinot kvalitatīvas un daudzveidīgas izglītības pieejamību.

Starptautiskās konkurētspējas paaugstināšana augstākajā izglītībā un zinātnē

Lai veicinātu augstākās izglītības un zinātnes starptautisko konkurētspēju, 2014. gadā īstenoti pasākumi trīs galvenajos rīcības virzienos:

- studiju un zinātniskās darbības kvalitātes uzlabošana;
- augstākās izglītības sektora resursu efektīva izmantošana un integrācija ar zinātni;
- augstākās izglītības un zinātnes internacionalizācija.

Nacionālo vērtību stiprināšana un popularizēšana

Valsts valodas politikas nozarē ministrija turpināja īstenot “Valsts valodas politikas pamatnostādņēs 2005.-2014. gadam” ietvertos pasākumus, veicinot latviešu valodas kvalitatīvu apguvi un lietojumu, atbalstot un sekmējot latviešu valodas vispusīgu izpēti, latviešu valodas attīstību un popularizēšanu:

- nodrošināja latviešu valodas apguves un pilnveides iespējas diasporā;
- sadarbībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru īstenoja savlaicīgu valsts valodas prasmes pārbaudi pretendentiem.

Sporta nozarē ministrija

- pilnveidoja sporta nozares finansēšanas modeli, izstrādājot vienotus, skaidrus un caurskatāmus sportam piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadales kritērijus, kā arī alternatīvus risinājumus finanšu palielinājumam sportam, tajā skaitā izmantojot fiskālās un nodokļu politikas instrumentus;
- turpināja izstrādāt valsts un pašvaldību nozīmes sporta infrastruktūras attīstības koncepciju, nosakot arī kritērijus valsts budžeta finansējuma piešķiršanai projektu īstenošanai.

Jaunatnes politikas nozarē ministrija turpināja

- dokumentā “Jaunatnes politikas valsts programma 2013. gadam” paredzēto pasākumu īstenošanu;
- attīstīt jaunatnes politikas koordinēšanu valsts un reģionālajā līmenī un nodrošināt nepieciešamo atbalstu jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām pusēm, sekmēt darbā ar jaunatni iesaistīto personu kvalifikāciju, sadarbību un pieredzes apmaiņu, tajā skaitā starptautiskā mērogā;
- veidot strukturētu dialogu ar jaunatni, veicinot jauniešu aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, tajā skaitā iesaisti brīvprātīgā darba aktivitātēs;
- attīstīt jaunatnes pētniecību, izstrādājot jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanas indeksu, kā arī ekonometriski novērtējot darba ar jaunatni ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātes sekmēšanā; turpināt informatīvo kampaņu par brīvā laika pavadīšanas iespējām jauniešiem ārpus izglītības iestādēm.

1.3. DARBĪBAS VIRZIENI UN MĒRĶI, ĪSTENOTĀS BUDŽETA PROGRAMMAS

Ministrija nodrošina šādu valsts pamatbudžeta virzienu administrēšanu:

- 1) 27,7% – caurviju pasākumiem izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējai vadībai, lai nodrošinātu vienotu, skaidru un efektīvu pārvaldību izglītības, zinātnes, sporta un valsts valodas nozarēm, tajā skaitā veidot rīcībpolitiku un organizēt tās izpildi (1,0%), kā arī īstenot vairākas ministrijas atbildībā esošās nozares ietekmējošas politikas iniciatīvas, izmantojot dažādus ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus (26,7%);
- 2) 47% – pasākumiem¹ vispārējās izglītības, vērtībuzglītības un interešu izglītības politikai, lai veidotu un īstenotu valsts politiku pirmsskolas izglītībā, vispārējā pamatizglītībā un

¹ 01.00.00 programma „Vispārējā izglītība”; Budžeta resors „62. Mērķdotācijas pašvaldībām”.

- vispārējā vidējā izglītībā, tajā skaitā mazākumtautību izglītībā, un vispārējās izglītības īpašajos veidos – speciālajā izglītībā, sociālās un pedagoģiskās korekcijas izglītībā, kā arī lai organizētu ministrijas padotībā esošo sociālās korekcijas izglītības iestāžu un speciālās izglītības internātpamatskolu darbu un sadarbībā ar izglītības iestāžu dibinātājiem nodrošinātu pirmsskolas izglītības, vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un interešu izglītības iestāžu darbu; īstenotu 12.00.00 programmu “Finansējums asistentu pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanās atbalstam un pašaprūpes veikšanai”;
- 3) 8,8% – profesionālās izglītības un tālākizglītības kvalitātes un pārvaldes pasākumiem, lai nodrošinātu valsts politikas veidošanu un īstenošanu profesionālajā izglītībā un tālākizglītībā, veicinot profesionālās izglītības prestiža veidošanu, nodrošinot izglītības pieejamību un kvalitāti, tajā skaitā organizējot ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu darbu;
 - 4) 11,3% – augstākās izglītības un zinātniskās darbības kvalitātes un pārvaldes pasākumiem², lai nodrošinātu augstākās izglītības studiju programmu kvalitāti, konkurētspēju un attīstību kopējā Eiropas augstākās izglītības telpā, sekmētu augstākās izglītības pieejamību visiem Latvijas iedzīvotājiem, nodrošinot studiju un studējošo kredīšanu valstī, veicinātu augsti kvalificētu speciālistu pieaugumu valstī, nodrošinātu studiju un studējošo kredītu izsniegšanu atbilstoši pieprasījumam, kredītu administrēšanu un piedziņu, kredītu dzēšanu, sekmējot zināšanu sabiedrības un zināšanu ekonomikas izveidošanos Latvijā, un veidotu zinātni un tehnoloģijas kā pilsoniskās sabiedrības, ekonomikas un kultūras ilgtermiņa attīstības pamatu, nodrošinot zināšanu ekonomikas īstenošanu un ilgtspējīgu tās izaugsmi;
 - 5) 4,8% – sporta politikas un pārvaldes pasākumiem³, lai veidotu un īstenotu valsts sporta politiku veselīgas, fiziski un garīgi attīstītas personības veidošanai;
 - 6) 0,3% – vienotas valsts jaunatnes politikas pasākumiem⁴, lai veicinātu jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto institūciju sadarbību un darbības saskaņotību jaunatnes politikas nozarē valsts mērogā, nodrošinātu pašvaldību darbu ar jaunatni plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas metodisko vadību, koordinētu un organizētu darbā ar jaunatni iesaistīto personu apmācību un pieredzes apmaiņu, attīstītu starptautisko sadarbību jaunatnes politikas nozarē, kā arī veicinātu informācijas par jauniešu tiesībām, pienākumiem, iespējām un atbildību pieejamību jauniešiem un darbā ar jaunatni iesaistītajām personām;
 - 7) 0,1% – valsts valodas politikas un pārvaldes pasākumiem⁵, lai veidotu un īstenotu valsts valodas politiku, nostiprinātu latviešu valodas statusu un nodrošinātu ilgtspējīgu valodas attīstību.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBAS IESTĀDES

Nozares funkciju kvalitatīvāku un efektīvāku īstenošanu nodrošināja ministrijas padotības iestādes un 34 profesionālās izglītības iestādes.

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – IKVD) ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. IKVD reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības

² 03.00.00 programma „Augstākā izglītība”; 05.00.00 programma „Zinātne”.

³ 09.00.00 programma „Sports”.

⁴ 21.00.00 programma „Jaunatnes politikas valsts programma”, 70.09.00 apakšprogramma „Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā” 2007.-2013. gadam” un 70.10.00 apakšprogramma „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”.

⁵ 04.00.00 programma „Valsts valodas politika un pārvalde”.

pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura īsteno studiju un studējošo kreditēšanas politiku valstī, nodrošina kreditēšanas koordinēšanu un administrēšanu, nodrošina valsts pētījumu programmu un fundamentālo un lietišķo pētījumu administrēšanu.

Valsts izglītības attīstības aģentūra (turpmāk – VIAA) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura īsteno valsts politiku Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu, mūžizglītības, ārvalstu stipendiju un sadarbības programmu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu finanšu instrumentu un grantu shēmu īstenošanā izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, kā arī karjeras atbalsta jautājumos, piedāvājot konsultatīvu atbalstu un plašu informācijas klāstu par izglītības nozares attīstības iespējām Latvijā un Eiropā. Kopš 2014. gada 1. novembra VIAA veic ES Ietvara programmas “Apvārsnis 2020” nacionālā kontaktpunkta funkcijas.

Valsts izglītības satura centrs (turpmāk – VISC) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kura nodrošina mācību satura izstrādi vispārīgajā un profesionālajā izglītībā un pārbauda tā īstenošanu, nodrošina mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. VISC nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005.-2014. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

Latvijas Sporta muzejs ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kura veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

II. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

Ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistot dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu sniegto finansējumu.

1. tabula

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2013. gadā, EUR	2014. gadā	
		apstiprināts likumā, EUR	faktiskā izpilde, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	643 868 808	774 907 831	765 259 882
Dotācijas	618 941 803	740 528 896	737 278 269
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	7 255 617	7 752 906	6 717 833
Ārvalstu finanšu palīdzība	14 268 112	18 832 639	15 970 686
Izdevumi kopā	643 385 536	779 150 102	760 549 838
Uzturēšanas izdevumi kopā	588 078 770	652 045 831	636 744 664
Kārtējie izdevumi	83 157 831	92 597 688	85 250 791
Procentu izdevumi	398 051	364 068	333 703
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	55 755 713	82 622 349	78 746 151
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	915 703	1 031 256	703 524
Uzturēšanas izdevumu transferti	447 851 472	475 430 470	471 710 495
Izdevumi kapitālieguldījumiem	55 306 765	127 104 271	123 805 174

2. tabula

No valsts budžeta daļēji finansētas publiskās personas

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2013. gadā, EUR	Faktiskā izpilde 2014. gadā, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	182 705 457	189 127 432
Valsts budžeta transferti	119 957 394	130 232 666
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	54 534 832	53 605 028
Ārvalstu finanšu palīdzība	8 208 442	5 184 021
Izdevumi kopā	205 522 834	197 736 122
Uzturēšanas izdevumi kopā	164 269 288	153 098 717
Atlīdzība	104 182 327	98 975 191
Komandējumu izdevumi	4 160 975	3 579 835
Pakalpojumi	28 500 131	24 761 365
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces un inventārs	6 461 886	5 848 182
Nodokļu un nodevu maksājumi	3 556 569	4 555 310
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	13 691 157	10 274 246
Izdevumi kapitālieguldījumiem	41 253 546	44 637 405

3. tabula

**Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta iestāžu
saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums**

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde, 2013. gadā, EUR	Faktiskā izpilde, 2014. gadā, EUR
Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	364 819	337 353
Naturālā veidā saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	387 023	206 596
Izlietots – finansētie pasākumi (kopā)	605 460	378 877
tajā skaitā:		
atlīdzība	64 440	146 894
komandējumi	40 129	55 117
pakalpojumi	226 639	114 036
krājumi, materiāli	31 251	44 724
kapitālie izdevumi	210 242	9 673
subsīdijas un dotācijas	2 917	2 145

4. tabula

Finanšu resursu izdevumi padotības iestādēm un to pasākumiem

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam ar izmaiņām, EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
42.00.00 Padotības iestādes un to pasākumi	3 877 447	3 711 212
42.01.00 Iestāžu darbības nodrošināšana	2 631 643	2 531 887
42.02.00 Izglītības satura un vērtēšanas nodrošināšana	698 759	635 376
42.03.00 Skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētki	488 039	488 039
42.05.00 Valsts izglītības aģentūras nodrošināšana	59 006	55 910

2.2. DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

Vispārējā izglītība

5. tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
01.00.00 Vispārējā izglītība	32 210 589	31 990 443
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestāde	792 023	792 022
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	13 606 272	13 513 543
01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1., 2., un 3. klases izglītojamiem	11 679 100	11 679 100
01.08.00 Vispārējās izglītības atbalsta pasākumi	61 210	55 629
01.11.00 Pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana	1 403 817	1 283 427

01.14.00 Mācību literatūras iegāde	4 585 452	4 584 051
01.16.00 Klimatu pārmaiņu finanšu instrumenta projektu īstenošana sociālās korekcijas izglītības iestādē	82 715	82 671
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	537 348	529 141
62. Mērķdotācijas pašvaldībām	324 677 108	324 677 108

Pirmsskolas izglītība

6. tabula

Galvenie indikatori par pirmsskolas izglītību 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā	93 293	93 533 (izmaiņas +240; +0,26%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	42 084	43 511 (izmaiņas +1427; +3,39%)
Izglītības iestāžu skaits, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas	1006	1024 (izmaiņas +18; +1,79%)
Pedagogu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	9906	9703 (izmaiņas -203; -2,05%)

Nodrošinot pirmsskolas izglītības pieejamību, 2014. gadā tika turpināta 2013. gadā aizsāktā valsts atbalsta programma bērniem, kam nav nodrošināta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē un kuri saņem pakalpojumu privātā pirmsskolas izglītības iestādē (turpmāk – PPII) vai pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja (turpmāk – BUPS).

Lai turpinātu valsts atbalsta programmu un nodrošinātu bērnu uzraudzības pakalpojumu pieejamību un agrāku iekļaušanos pirmsskolas izglītības programmu apgūvē, 2014. gada 1. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta 2013. gada 10. decembra noteikumi Nr. 1462 “Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērniem no pusotra gada vecuma līdz obligātai bērna sagatavošanas pamatizglītības ieguves uzsākšanai⁶, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēja” (spēkā līdz 2014. gada 31. decembrim), attiecīgi paredzot finansējumu 13 623 223 eiro (9 574 456 latu) apmērā, lai nodrošinātu valsts atbalstu bērniem no pusotra gada vecuma līdz obligātajai bērna sagatavošanas pamatizglītības ieguves uzsākšanai, tai skaitā ietverot finansējumu gan privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm, gan bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem.

2014. gada 1. janvārī spēkā stājās arī Ministru kabineta 2013. gada 17. decembra noteikumi Nr. 1523 “Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei”. Tie paredz, ka 2014. un 2015. gadā papildus pašvaldību atbalstam tiek noteikts valsts atbalsts norēķiniem ar Izglītības iestāžu reģistrā reģistrētajām privātajām izglītības iestādēm, tiem bērniem, kuriem netiek nodrošināta vieta pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādē no pusotra gada vecuma līdz pamatskolas ieguves uzsākšanai. Valsts atbalsta apjoms noteikts līdz 142 eiro mēnesī privātiem pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodrošina

⁶ Obligātā bērnu sagatavošana pamatizglītības apguvei tiek sākta tajā kalendārajā gadā, kurā izglītojamam (bērnā) aprit pieci gadi.

pirmsskolas izglītības programmu apguvi vai bērnu uzraudzības pakalpojumu sniegšanu kā pilna laika pakalpojumu (astonas stundas dienā) darba dienās.

Kopumā 2014. gadā bērnodārzu rindu samazināšanai no valsts budžeta tika izlietoti 8 771 903,13 eiro, kas ir 64,38%⁷ no piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem (13 623 223 eiro).

Pamatojoties uz pašvaldību sniegto un ministrijas rīcībā esošo informāciju, 2014. gadā valsts atbalstu (PPII un BUPS) visā Latvijā kopumā saņēmuši 8 347 bērni.

Kopš 2014. gada 5. septembra ir spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 515 "Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 17. decembra noteikumos Nr. 1523 "Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei"". Savukārt 2014. gada 23. decembrī tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 843 "Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērnu no pusotra gada vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja".

Bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistra izveidi un uzturēšanu kopš 2013. gada septembra nodrošina IKVD. Saskaņā ar IKVD sniegto informāciju līdz 2014. gada 31. decembrim. reģistrā bija reģistrētas 1229 personas. Laikā no 2014. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim IKVD reģistrā ir reģistrējies 829 personas, tajā skaitā 800 fiziskas personas un 29 juridiskas personas (kuras pakalpojuma sniegšanā iesaistīja 89 fiziskas personas), kā arī viena fiziska persona, kura strādā pie individuālā komersanta. Kopumā 2014. gadā no reģistra izslēgtas 57 personas, tajā skaitā 5 juridiskas personas. 2014. gadā pieņemti pieci lēmumi par atteikumu reģistrēt personu kā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju, 15 lēmumi par grozījumu izdarīšanu reģistrā, 42 lēmumi par papildinājumu izdarīšanu reģistrā, papildinot lēmumus ar jaunu adresi vai reģistrējot jaunu juridiskās personas pakalpojuma sniegšanā iesaistīto fizisko personu. Salīdzinājumā ar 2013. gada nogali, kad reģistrā bija reģistrējušās 299 fiziskās un juridiskās personas, tas ir 76,98% pieaugums.

Pamatizglītība

7. tabula

Galvenie pamatizglītības indikatori 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā (1. – 9. klase)	168 970	169 045 (izmaiņas +75; +0,04%)
Otrgadnieku un trešgadnieku skaits pamatizglītības posmā	2 622	2 111 (izmaiņas -511; -19,5%)
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas, tajā skaitā speciālās izglītības iestādes, vakara (maiņu) skolas, profesionālās izglītības iestādes	833	829 (izmaiņas -4; -0,48%)
Skolotāju skaits, kuri strādā pamatizglītības posmā	17 697	17 907 (izmaiņas +210; +1,2%)

Pamatizglītības pakāpē notiek sagatavošanās izglītībai vidējā pakāpē vai profesionālajai darbībai, dzīvē nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguve un vērtīborientācijas veidošanās. Pamatizglītības ieguvu sāk tajā kalendārajā gadā, kurā izglītojamajam aprit septiņi gadi. Pamatizglītības ieguve vai tās turpināšana līdz 18 gadu vecumam ir obligāta. Pamatizglītības programmas tiek īstenotas deviņu gadu laikā. Pārskata gadā ministrija sadarbībā ar pašvaldībām

⁷ Sasakaņā ar ministrijas rīcībā esošo operatīvo informāciju par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu 2015. gada janvārī.

nodrošināja katram bērnam un jauniešiem iespēju bez maksas apgūt obligāto pamatizglītības programmu no 1. līdz 9. klasei.

Pirmklasnieku skaits 2013./2014. mācību gadā vispārējās izglītības dienas izglītības programmās bija 20 730 skolēnu (2012./2013. mācību gadā – 20 168 skolēni). Vispārējās izglītības dienas izglītības programmās 2013./2014. mācību gadā mācījās 197 86 bērni (2012./2013. mācību gadā – 200 706 skolēni).

Pilnveidojot pamatizglītības saturu, veikti grozījumi “Noteikumos par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem” (Ministru kabineta noteikumi Nr. 468, apstiprināti 2014. gada 12. augustā). Respektējot izglītības iestāžu patstāvību lēmumu pieņemšanā par mācību darba organizāciju, nozīmīgākās izmaiņas ir:

1) nodrošinātas iespējas vispārējās izglītības iestādēm, kuras īsteno pamatizglītības programmas ar virziena (humanitārā un sociālā; matemātikas, dabaszinību un tehnikas; profesionāli orientētā) specializāciju, īstenojot pamatizglītības programmu ar izglītības iestādes patstāvīgi veidotu mācību priekšmetu un mācību stundu plānu;

2) noteiktas tiesības tām izglītības iestādēm, kuras īsteno mazākumtautību pamatizglītības 5. modeli (vēsturiski – skolas modeli), patstāvīgi veidot mācību priekšmetu un mācību stundu plānu atbilstīgi Vispārējās izglītības likumā noteiktajai mācību stundu slodzei nedēļā;

3) noteikts izglītības iestādes pienākums kā pirmo apgūstamo svešvalodu vecāku izvēlei piedāvāt vienu no ES oficiāli noteiktajām valodām;

4) lai skolēniem, kuri ir atgriezušies no mācībām citā valstī (reemigrējuši), palīdzētu integrēties Latvijas izglītības sistēmā, noteikts atbalsta pasākumu kopums – organizētas individuālas mācību stundas valsts valodā mācību priekšmetos “Latviešu valoda” vai “Literatūra”, “Latvijas vēsture” un “Sociālās zinības”, kas mācību procesā nodrošināmi attiecīgās izglītības programmas īstenošanas kontekstā.

Līdztekus normatīvā regulējuma izmaiņām Ministru kabineta noteikumiem pievienots informatīvs apkopojums par ministrijas veiktajiem un perspektīvā plānotajiem pasākumiem kompetenču pieejā veidota pamatizglītības satura izstrādē un aprobācijā, ko ar Eiropas struktūrfondu finansiālu atbalstu plānots uzsākt 2015. gada septembrī.

Vispārējā vidējā izglītība

8. tabula

Galvenie vispārējās vidējās izglītības indikatori 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē (10. –12. klasē)	43 463	40 085 (izmaiņas -3378; -7,77%)
t.sk. vakara (maiņu) un neklātienes programmās	10 137	9608 (izmaiņas -529; -5,22%)
Vidējās vispārējās izglītības iestāžu skaits	389	386 (izmaiņas -3; -0,77%)

Vidusskolēnu skaits Latvijā turpina samazināties. 2013./2014. mācību gada sākumā vidējās izglītības pakāpē mācījās 40 059 vidusskolēni. Ņemot vērā pašreizējo izglītojamo skaitu pamatizglītības klasēs, secināms, ka demogrāfiskie izaicinājumi prasīs ciešu novadu sadarbību, lai jauniešiem nodrošinātu vidējās izglītības, t.sk. vidējās profesionālās izglītības programmu piedāvājumu, meklējot optimālākos risinājumus izglītības iestāžu tīkla pilnveidei.

Valsts pārbaudījumu sistēmas pilnveide

Lai nodrošinātu vispārīgajā izglītībā plānoto reformu pakāpenisku ieviešanu, tika veiktas izmaiņas normatīvajā regulējumā un, sākot ar 2014. gada 1. septembri, tika noteikta pirmās svešvalodas apguves uzsākšana no 1. klases (līdz šim no 3. klases).

Sākot ar 2013./2014. mācību gadu, 3. un 6. klašu skolēni līdzšinējo ieskaišu vietā kārto diagnosticējošos darbus. Šāds pārbaudes darba veids ir bērniem draudzīgāks, savukārt pedagogiem tas sniedz iespēju padziļināti pētīt bērna sasniegumus un to dinamiku. Turklāt 3. klases diagnosticējošā darba rezultāti neietekmēs bērna gala vērtējumu konkrētajā mācību priekšmetā.

2014. gadā organizēta 34 valsts pārbaudes darbu norise, t.sk. veikta izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšana 11 centralizētajos eksāmenos, kuros piedalījās 747 vērtētāji. Ir izsniegti 3818 sertifikāti par pamatzglītības apguvi un 22 279 sertifikāti par vispārējās vidējās izglītības apguvi. Izskatītas 87 apelācijas no 76 personām par vērtējuma pārskatīšanu 2013./2014. mācību gada centralizētajos eksāmenos.

Vispārējās izglītības iestāžu tīkla optimizācija

Saskaņā ar Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 1. punktu, 23. panta otro daļu un Vispārējās izglītības likuma 7. panta otro daļu Izglītības un zinātnes ministrija veic izvērtēšanas un saskaņošanas procedūru pašvaldības lēmumam dibināt, reorganizēt vai likvidēt izglītības iestādi. 2014. gadā ministrija ir saskaņojusi pašvaldību lēmumus par četrām pirmsskolas izglītības iestāžu dibināšanu, 15 izglītības iestāžu reorganizāciju un četrām izglītības iestāžu slēgšanu.

Salīdzinājumā ar 2013. gadu ir neliels reorganizēto un slēgto vispārējās izglītības iestāžu skaita palielinājums. Izglītības iestāžu reorganizācijā ir saglabājusies tendence vispārējās izglītības iestādes apvienot ar profesionālās izglītības iestādēm, viena vispārējās izglītības iestāde apvienota ar interešu izglītības iestādi. Salīdzinājumā ar 2013. gadu izglītības iestāžu reorganizācijas procesā ir parādījusies jauna tendence, kuru raksturo izmaiņas izglītības iestādē īstenotās izglītības pakāpes piedāvājumā (piemēram, no pamatskolas un sākumskolu vai no pamatskolas uz pirmsskolu).

9. tabula

Izglītības iestāžu skaita izmaiņas laika posmā no 2010. līdz 2014. gadam

Lēmums par izglītības iestādi	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Lēmums reorganizēt izglītības iestādi	26	20	8	14	15
Lēmums slēgt izglītības iestādi	10	12	8	2	4
Lēmums dibināt izglītības iestādi	5	7	2	3	4

10. tabula

2014. gadā reorganizētās, slēgtās un dibinātās izglītības iestādes

Nr. p.k.	Izglītības iestāžu izmaiņas
	Dibinātās izglītības iestādes

1.	Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde "Kurzeme"
2.	Brocēnu novada pirmsskolas izglītības iestāde "Vālodzīte"
3.	Burtiņu novada pirmsskolas izglītības iestāde "Burtiņš"
4.	Jelgavas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde "Kāpēcīši"
Reorganizētās izglītības iestādes	
1.	Zaļenieku pamatskola un Zaļenieku komerciālās un amatniecības vidusskola reorganizētas, apvienojot tās un izveidojot Zaļenieku komerciālo un amatniecības vidusskolu
2.	Bebrenes vidusskola un Bebreņu profesionālā vidusskola reorganizētas, apvienojot tās un izveidojot Bebreņu vispārīgā izglītības un profesionālo vidusskolu
3.	Bukaišu pamatskola un Augstkalnes vidusskola reorganizētas, apvienojot tās un izveidojot Augstkalnes vidusskolu
4.	Tērvetes pamatskola un Annas Brigaderes pamatskola reorganizētas, tās apvienojot un izveidojot Annas Brigaderes pamatskolu
5.	Skaistas pamatskola reorganizēta, izveidojot Skaistas sākumskolu
6.	Lejasstrazdu pamatskola reorganizēta, izveidojot Lejasstrazdu sākumskolu
7.	Naudītes pamatskola reorganizēta, izveidojot Naudītes pirmsskolas izglītības iestādi "Naudīte"
8.	Krimūnu pamatskola reorganizēta, izveidojot Krimūnu sākumskolu
9.	Maltas 1. vidusskola un Maltas 2. vidusskola reorganizētas, tās apvienojot un izveidojot Maltas vidusskolu
10.	Dzērbenes vidusskola un Dzērbenes mūzikas skola reorganizētas, apvienojot un izveidojot Dzērbenes vispārīgā izglītības un mūzikas pamatskolu
11.	Puikules pamatskola reorganizēta, to pievienojot Alojas Ausekļa vidusskolai
12.	Jaunmārupes sākumskola reorganizēta, izveidojot Jaunmārupes pamatskolu
13.	Balvu amatniecības vidusskola un Balvu Tālākizglītības un cilvēkresursu attīstības centrs reorganizēti, apvienojot un izveidojot Balvu profesionālo un vispārīgā izglītības un mūzikas pamatskolu
14.	Turaidas pamatskola reorganizēta, to pievienojot Krimuldas vidusskolai
15.	Viļķenes pirmsskolas izglītības iestāde reorganizēta, to pievienojot Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolai kā struktūrvienību
Slēgtās izglītības iestādes	
1.	Jelgavas 1. pamatskola
2.	Silajāņu pamatskola
3.	Kupravas pamatskola
4.	Mežvidu pamatskola

Iekļaujošās, t.sk. speciālās, izglītības sistēmas attīstība

11. tabula

Galvenie speciālās izglītības indikatori 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo ar speciālajām vajadzībām skaits	11 135	10 865 (izmaiņas -270; -2,42%)
t.sk. speciālās izglītības iestādēs	6737	5805 (izmaiņas -932; -13,83%)
t.sk. speciālajās klasēs pie dienas vai vakara un neklātienes skolām	1179	1283 (izmaiņas +104; +8,82%)
t.sk. integrēti vispārējās izglītības iestādēs	3219	3777 (izmaiņas +558; +17,33%)

Vērtējot izglītojamo skaitu speciālajās izglītības programmās, kas tiek īstenotas vispārējās izglītības iestādēs, ir secināms, ka integrēto izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits pieaug – 2,19 % no kopējā izglītojamo skaita 2012./2013. mācību gadā, 2,56 % 2013./2014. mācību gadā. Vienlaikus procentuāli pieaug arī integrēto izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits – 28,91 % no kopējā izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaita 2012./2013. mācību gadā, 34,76 % 2013./2014. mācību gadā.

2014. gadā speciālo izglītības iestāžu skaits salīdzinoši ar 2013. gadu ir palicis nemainīgs – Latvijā darbojas 60 speciālās izglītības iestādes.

2014. gadā turpinājies pieaugt pieprasījums pēc asistenta pakalpojumiem, kas tiek piešķirti saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 9. oktobra noteikumiem Nr. 695 “Kārtība, kādā piešķir un finansē asistenta pakalpojumu izglītības iestādē”. Tādējādi nodrošināta asistenta pakalpojuma pieejamība atbalsta sniegšanai izglītojamajiem ar invaliditāti, pārvietojoties izglītības iestādē un ārpusstundu pasākumos, lai nokļūtu vietās, kur notiek izglītības iestādes organizētie pasākumi, kā arī atbalstu līdzdalībai šajos pasākumos, atbalstu saskarsmē un komunikācijā ar citiem skolēniem, pedagogiem un citām personām, atbalstu pašaprūpes veikšanai. Asistenta pakalpojumus 2014. gadā saņēma 245 izglītojamie.

12. tabula

Asistenta pakalpojumi izglītības iestādēs (2012-2014)

Gads	Izglītojamie, kuriem tiek nodrošināts asistenta pakalpojums (kopā)	No kopējā skaita privātajās izglītības iestādēs	No kopējā skaita profesionālās izglītības iestādēs	No kopējā skaita pirmsskolas izglītības iestādēs (bez privātajām)
2012.	200	7 (t.sk. 2 pirmsskolas izglītības iestādēs)	1	31
2013.	214	12 (t.sk. 5 pirmsskolas izglītības iestādēs)	1	40
2014.	245	18 (t.sk. 9 pirmsskolas izglītības iestādēs)	1	45

Sociālās korekcijas izglītības programmu īstenošana

Saskaņā ar tiesas lēmumu bērnam var piemērot audzinoša rakstura piespiedu līdzekli un ievietot sociālās korekcijas izglītības iestādē, lai viņš apgūtu pamatzglītības sociālās korekcijas izglītības programmu vai speciālās pamatzglītības programmu izglītojamajiem ar garīgas attīstības traucējumiem. Nepilngadīgo ievietošanu sociālās korekcijas izglītības iestādē piemēro tiem jauniešiem, kuri ir izdarījuši Krimināllikumā paredzētus sabiedriski bīstamus nodarījumus. Saskaņā ar likumu ”Par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem” tiesa, ņemot vērā īpašus noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, var atbrīvot nepilngadīgo no soda un noteikt audzinoša rakstura piespiedu līdzekli – ievietot nepilngadīgo sociālās korekcijas izglītības iestādē. Ministrija atbild par sociālās korekcijas izglītības iestāžu darbību, bērnu un jauniešu uzņemšanu, adaptāciju un sociālo korekciju.

2014. gadā Latvijā darbojās viena ministrijas padotībā esoša sociālās korekcijas izglītības iestāde “Naukšēni” meitenēm un zēniem vecumā no 11 līdz 18 gadiem. Tā ir vispārējās izglītības iestāde, kura veic pedagoģisko darbu, nodrošinot obligātās vispārējās pamatzglītības iegūvi un pilnveidojot tās

kvalitāti. Svarīgs sociālās korekcijas izglītības iestādes uzdevums ir audzēkņu veselības nostiprināšana un, ja nepieciešams, ārstēšana no alkoholisma, narkomānijas, toksikomānijas u.c. slimībām. 2014. gadā šajā iestādē mācījās vidēji 34 izglītojamie.

Pedagogu izglītība, novērtēšana un darba samaksas sistēmas pilnveide

2014. gada 28. oktobrī apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 662 “Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību”.

2014. gadā un turpmākajos gados no valsts budžeta tiek finansēta iespēja pedagogiem tālākizglītībā iegūt tiesības strādāt citā izglītības pakāpē vai pasniegt citu mācību priekšmetu, tādējādi nodrošinot priekšnoteikumus optimālai pedagoga slodzei izglītības iestādē.

Pārskata gadā ministrija turpināja pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanu un pārraudzību. 2014. gadā novērtēšanas procesu ar pozitīvu rezultātu pabeiguši 2257 pedagogi, pārstāvot gan vispārējās, t.sk. pirmsskolas izglītības iestādes, gan profesionālās izglītības iestādes, gan izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās ievirzes (mākslas un mūzikas, sporta) un interešu izglītības programmas. Savukārt 2014./2015. mācību gadā vēlmi novērtēt savas profesionālās darbības kvalitāti izteikuši 878 pedagogi.

13. tabula

Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšana (2013-2014)

Novērtēšanās procesu ar pozitīvu rezultātu pabeigušo pedagogu skaits	1. kvalitātes pakāpe	2. kvalitātes pakāpe	3. kvalitātes pakāpe	4. kvalitātes pakāpe	5. kvalitātes pakāpe	Kopā
2013. gads	51	290	1845	81	4	2271
2014. gads	1	89	1120	915	132	2257

2014. gada 15. aprīlī apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 195 “Kārtība, kādā tiek izvērtēts, vai atļauja strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu, nekaitēs izglītojamo interesēm”.

2014. gadā turpinājās vispārējās un profesionālās izglītības pedagogu atalgojuma un profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas sistēmas pilnveide, lai:

- palielinātu kopējo valsts budžeta finansējumu izglītības programmu īstenošanai, tādējādi radot iespēju pedagogu darba samaksas palielināšanai atbilstoši pedagogu darba rezultātu kvalitātei;
- palielinātu valsts budžeta finansējumu pedagogu konkurētspējas paaugstināšanas atbalsta pasākumiem.

Rezultātā paredzēts izveidot jaunu pedagogu atalgojuma sistēmu, pakāpeniski palielinot valsts finansējumu pedagogu darba samaksai, nodrošinot kvalitatīvu izglītības procesu un paaugstinot pedagogu profesijas prestižu.

Ministrija ir veikusi būtiskus pasākumus mērķdotācijas un dotācijas plānošanā un sadalēs, iniciējot izmaiņas vairākos normatīvajos aktos:

- 2014. gada 17. jūnijā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumos Nr. 1616 “Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju

pašvaldību izglītības iestādēm bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pirmsskolas izglītības pedagogu darba samaksai un pašvaldību vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai”, grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 28. jūlija noteikumos Nr. 836 “Pedagogu darba samaksas noteikumi” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 350 “Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība”;

- 2014. gada 1. jūlijā apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 371 “Kārtība, kādā valsts finansē pirmsskolas izglītības programmas bērniem no piecu gadu vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai un pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmas, kuras īsteno privātās izglītības iestādes”;
- 2014. gada 12. augustā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2011. gada 5. jūlija noteikumos Nr. 523 “Kārtība, kādā aprēķina un sadala valsts budžeta mērķdotāciju pedagogu darba samaksai pašvaldību izglītības iestādēs, kurās īsteno profesionālās pamatizglītības, arodizglītības un profesionālās vidējās izglītības programmas” un grozījumi Ministru kabineta 2007. gada 2. oktobra noteikumos Nr. 655 “Noteikumi par profesionālās izglītības programmu īstenošanas izmaksu minimumu uz vienu izglītojamo”;
- 2014. gada 19. augustā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 31. augusta noteikumos Nr. 825 “Speciālās izglītības iestāžu, vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) un internātskolu finansēšanas kārtība”;
- 2014. gada 26. augustā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 17. decembra noteikumos Nr. 1523 “Kārtība, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātajai izglītības iestādei”;
- 2014. gada 23. decembrī apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 843 “Kārtība, kādā tiek piešķirts un aprēķināts valsts atbalsts par bērnu no pusotra gada vecuma līdz pamatizglītības ieguves uzsākšanai, ja bērns saņem pakalpojumu pie privātā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēja”.

Profesionālā izglītība

14. tabula

Finanšu resursu izdevumi profesionālās izglītības nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam ar izmaiņām (EUR)	Budžeta izpilde pārskata periodā (EUR)
02.00.00 Profesionālās izglītības mācību iestādes	70 266 833	66 693 708
02.01.00 Profesionālās izglītības programmas īstenošana	63 911 688	62 806 214
02.02.00 Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu projektu īstenošana profesionālās izglītības mācību iestādēs	6 355 145	3 887 494

15. tabula

Galvenie profesionālās izglītības indikatori 2012./2013. mācību gadā un 2013./2014. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2012./2013.	2013./2014.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kas īsteno profesionālās izglītības programmas	32 086	31 055 (izmaiņas - 1031; - 3,2%)

Izglītības iestādes, kas īsteno profesionālās izglītības programmas	80	81 (izmaiņas - 1; 1,25%)
Pedagoģu skaits, kuri strādā profesionālās izglītības iestādēs	4 177	4 061 (izmaiņas - 116; - 2,8%)

2014. gadā sagatavots likumprojekts “Grozījumi Profesionālās izglītības likumā” un iesniegts 11. Saeimā, kur pieņemts divos lasījumos. Lai īstenotu profesionālās izglītības satura reformu, likumprojektā ir paredzēts izveidot patstāvīgus sadarbības mehānismus ar sociālajiem partneriem un nozares organizācijām, attīstīt nozaru ekspertu padomju darbu, kas nodrošinātu profesionālās izglītības satura atbilstību nozaru vajadzībām, kā arī ņemot vērā reģionu specifiku un vajadzības attiecīgajā nozarē. Nozaru ekspertu padomes un to izveide ir profesionālās izglītības satura reformas sastāvdaļa, kuras mērķis ir izveidot patstāvīgi strādājošu, kvalitatīvu, tautsaimniecības nozaru attīstības vajadzībām atbilstošu un duālās izglītības pieeju attīstošu profesionālās izglītības satura nodrošināšanas sistēmu, kas spēj ātri reaģēt uz darba tirgus pieprasījumu, regulāri izvērtējot un atjaunojot profesionālās izglītības saturu atbilstoši regulāri aktualizētajai nozaru kvalifikāciju struktūrai.

Ministrija ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu “Par paveikto Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijā un resursu efektīvā izmantošanā turpinot strukturālās reformas laika posmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 30. jūnijam”. Informatīvajā ziņojumā izvērtēts ministrijas paveiktais, risinot jautājumu par profesionālās izglītības iestāžu pievienošanu koledžām un profesionālās izglītības iestādēm ar profesionālās izglītības kompetences centra (turpmāk – PIKC) statusu, kā arī dialoga ar pašvaldībām, kuru administratīvajā teritorijā atrodas profesionālās izglītības iestādes, veicināšana, rosinot pašvaldības pārņemt minētās izglītības iestādes pašvaldības padotībā. Ziņojumā apkopota informācija par profesionālās izglītības iestāžu ar PIKC statusu darbību, normatīvās bāzes aktualizēšanu un plānota turpmākā darbība profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas turpināšanai.

Saskaņā ar Profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādnēm 2010.-2015. gadam turpinājās profesionālās izglītības sistēmas strukturālās reformas. Optimizējot trīs profesionālās izglītības iestādes, uzlabota izglītības pakalpojumu reģionālā pieejamība un nodrošināta efektīva resursu izmantošana:

- 2014. gada 1. janvārī likvidēta Rīgas Būvniecības vidusskola, to pievienojot Rīgas Celtniecības koledžai;
- 2014. gada 1. septembrī likvidēta Laidzes Profesionālā vidusskola, to pievienojot profesionālās izglītības kompetences centram “Rīgas Valsts tehnikums”;
- 2014. gada 1. septembrī likvidēta Limbažu Profesionālā vidusskola, to pievienojot profesionālās izglītības kompetences centram “Rīgas Valsts tehnikums”.

Līdz 2014. gada decembrim 14 profesionālās izglītības iestādēm, t.sk. vienai koledžai, ir piešķirts profesionālās izglītības kompetences centra statuss. Vidējās profesionālās izglītības programmas tiek īstenotas arī deviņās ministrijas padotībā esošajās koledžās.

Aizvadītajā gadā sadarbībā ar darba devējiem veikta profesionālās izglītības satura pārstrukturēšana, ievērojot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru un izmantojot elastīgu moduļveida izglītības ieguvu – izstrādāti un ekspertēti septiņi profesiju standarti, sniegtas 525 konsultācijas profesionālās izglītības iestādēm, izstrādāti un saskaņoti 15 profesiju standarti.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 23. aprīļa noteikumiem Nr. 225 “Izglītības kvalitātes valsts dienesta nolikums” Izglītības kvalitātes valsts dienestam ir noteikts uzdevums koordinēt Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras (EQAVET) un vienoto profesionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas rādītāju ieviešanu profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā. Vienotā

profesionālās izglītības un apmācības kvalitātes nodrošināšana tiek īstenota, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes ieteiktajiem kritērijiem, lai tiktu veicināti un pārraudzīti nepārtraukti uzlabojumi profesionālajā izglītībā, sekmējot tās kvalitātes pilnveidi, politikas pasākumu pārredzamību un saskaņotību, tādējādi veicinot savstarpēju uzticēšanos, atzīšanu, pedagogu un izglītojamo mobilitāti, kā arī mūžizglītību. Lai nodrošinātu profesionālās izglītības kvalitātes pilnveidošanu, sadarbībā ar sociālajiem partneriem ir uzsākta profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanas metodikas izstrāde sākotnējā profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā.

2014. gadā 21 izglītības iestādei piešķirts deleģējums veikt ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu, noslēdzot 152 deleģēšanas līgumus. No 2011. gada līdz 2014. gada beigām ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanas kārtībā jaunu profesionālo kvalifikāciju ir ieguvušas 1922 personas, t.sk. 2014. gadā – 598 personas.

2014. gadā ir noslēgusies Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) projektu īstenošana 3.1.1.1. aktivitātes “Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas ietvaros, nodrošinot infrastruktūras uzlabošanu un mācību aprīkojuma modernizāciju prioritārajās izglītības tematiskajās jomās vai programmu grupās 15 profesionālajās izglītības iestādēs. Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 22. janvāra noteikumiem Nr. 51 “Noteikumi par darbības programmas “Infrastruktūra un papildinājumi” papildinājuma 3.1.1.1. aktivitātes “Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanu” 2014. gadā turpinājās desmit ministrijas padotībā esošo profesionālās izglītības iestāžu un vienas pašvaldības padotībā esošas profesionālās izglītības iestādes modernizēšana prioritārajās izglītības tematiskajās jomās vai programmu grupās, nodrošinot profesionālās izglītības programmu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras sakārtošanu.

Projekta “Atbalsts sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanas kvalitātes uzlabošanai un īstenošanai” (1.2.1.1.3.) ietvaros 2014. gadā mācības uzsāka 281 audzēknis. Minētā projekta divas galvenās aktivitātes ir profesionālās izglītības programmu īstenošana jauniešiem pēc vidusskolas beigšanas, kā arī pamatprasmju un kompetenču apguves īstenošana sociālai atstumtībai pakļautajai sabiedrības daļai ieslodzījuma vietās. Projekta ietvaros kvalifikāciju jau ir ieguvuši 4217 jaunieši, savukārt 2014. gadā mācības uzsāka 281 audzēknis.

Darba vidē balstītas mācības

Lai veicinātu izglītojamo sagatavošanu atbilstoši darba tirgus prasībām, Izglītības un zinātnes ministrija turpina īstenot darba vidē balstītu (turpmāk – DVB) mācību pilotprojektu, kā arī ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu “Par darba vidē balstītu mācību īstenošanas iespējām Latvijas profesionālās izglītības attīstības kontekstā”, kas 2014. gada 12. augustā akceptēts Ministru kabinetā. DVB pilotprojektu turpina īstenot sešas profesionālās izglītības iestādes, kuras DVB mācību pilotprojektā iesaistījās jau 2013./2014. mācību gadā (Jelgavas tehnikums; Jelgavas Amatū vidusskola; Valmieras profesionālā vidusskola; Ogres tehnikums; Ventpils tehnikums; PIKC Rīgas Valsts tehnikums). 2014./2015. mācību gadā 12 – 15 profesionālās izglītības iestādes plāno uzsākt vai īstenot DVB mācības, dažādās programmās iesaistot aptuveni 200 uzņēmumus un 500 izglītojamus. Ir sagatavoti grozījumi Profesionālās izglītības likumā, paredzot DVB mācības kā profesionālās izglītības īstenošanas formu. Pēc pilotprojekta īstenošanas rezultātu izvērtēšanas ministrija pieņems lēmumu par Latvijas situācijai visatbilstošāko DVB mācību īstenošanas pieeju, nostiprinot to tiesību aktos.

Pieaugušo izglītības sistēmas attīstība

Pārskata gadā ministrija pabeidza 2012. gadā uzsāktā Eiropas Komisijas finansiāli atbalstītā projekta “Eiropas programmas īstenošana pieaugušo izglītības jomā” īstenošanu, lai Latvijā aktualizētu pieaugušo izglītības jautājumus. Projekta laikā tika organizēti pieci reģionālie semināri, seši starpministriju forumi un nacionālā konference, kur nacionālo ministriju un plānošanas reģionu pārstāvji, darba devēji, pašvaldību speciālisti, sociālie partneri, izglītības piedāvātāji un nevalstisko organizāciju pārstāvji diskutēja par problēmām pieaugušo izglītībā un meklēja risinājumus pieaugušo izglītības pilnveidei Latvijā. Projekta ietvaros darbu uzsāka pieaugušo izglītības konsultants, kurš katram interesentam bez maksas izstrādāja individuāli piemērotu mācību plāna piedāvājumu izglītības papildināšanai, izvērtējot līdzšinējo darba pieredzi, izglītības līmeni, katra personīgās vēlmes, vajadzības, intereses un dzīvesvietu. Konsultācijas projekta īstenošanas laikā saņēma 1020 Latvijas iedzīvotāji.

Lai turpinātu iepriekšējā projekta laikā izstrādātā pieaugušo izglītības sistēmas modeļa īstenošanas plāna ieviešanu, 2014. gadā tika izstrādāts pieteikums Eiropas Komisijas projektam “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītības jomā”, projekta īstenošanu plānojot uzsākt 2015. gadā.

Augstākā izglītība

16. tabula

Finanšu resursu izdevumi augstākās izglītības nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
03.00.00 Augstākā izglītība	56 600 890	55 730 756
03.01.00 Augstskolas	44 616 510	44 616 510
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	488 193	412 589
03.08.00 Augstākās izglītības padome	97 324	97 324
03.11.00 Koledžas	10 205 860	10 054 109
03.12.00 Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošana	976 542	448 580
03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	216 461	101 644

17. tabula

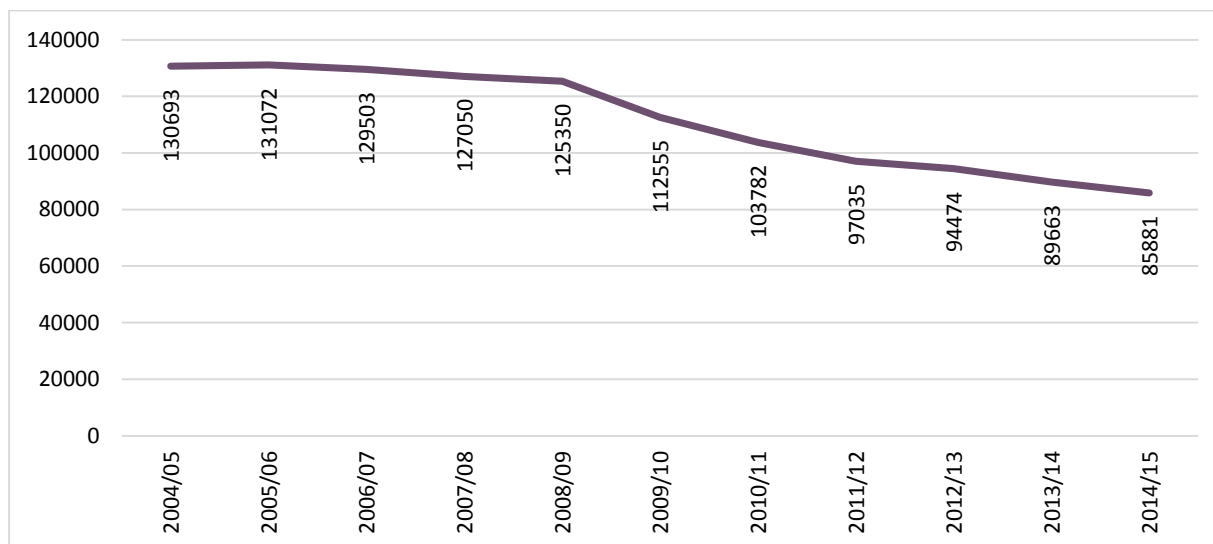
Galvenie augstākās izglītības indikatori (2011-2014)

Galvenie indikatori	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas 2013./2014. pret 2012./2013.
Studentu skaits	97 035	94 474	89 663	85 881	- 4811 - 5%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla skaits	4753	4919	4483	4680	-436 -7%

2014. gada beigās valstī darbojās 32 augstskolas – 17 valsts dibinātas augstskolas un 15 juridisko personu dibinātas augstskolas, kā arī 25 koledžas, no kurām 17 ir valsts dibinātas un astoņas – citu juridisko personu dibinātas koledžas. Papildus tam Latvijā darbojas arī trīs ārvalstu augstskolu filiāles.

1. attēls

**Studējošo skaita dinamika Latvijā
no 2004./2005. līdz 2014./2015. akadēmiskajam gadam**

2014./2015. akadēmiskā gada sākumā Latvijas augstākās izglītības iestādēs kopā studēja 85 881 students, kas ir par 4% mazāk nekā iepriekšējā gadā. Savukārt salīdzinājumā ar 2005./2006. akadēmisko gadu, kad studentu skaits Latvijā sasniedza maksimālo līmeni, studentu skaits ir samazinājies par 35%. Studentu skaita samazināšanos pēdējo gadu laikā galvenokārt ir izraisījuši demogrāfiskie faktori – t.s. demogrāfiskā bedre, kā arī 2008.-2010. gada ekonomiskā krīze, kas radīja pastiprinātu emigrāciju, kā arī mazināja iespējas apmaksāt studijas. Par valsts budžeta līdzekļiem 2014./2015. akadēmiskajā gadā mācās 34 722 studenti jeb 40% no kopējā studentu skaita. Ap 40% no valsts budžeta finansētām studiju vietām, ņemot vērā darba tirgus vidējā termiņa un ilgtermiņa prognozes, ir valstij prioritārās, augstu pievienoto vērtību radošās un dārgu izmaksu nozarēs – dabaszinātnēs un inženierzinātnēs, tostarp arī maģistrantūrā un doktorantūrā, kas ir svarīgi gan jaunu mācītspēku, gan zinātnieku sagatavošanā.

2014. gadā Latvijas augstskolās zinātnisko grādu ieguvuši 264 jauni zinātni doktoranti, kas ir par 51 doktoru vairāk nekā 2013. gadā.

Lai nodrošinātu jauna, uz rezultātiem orientēta augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanu, kas veicinātu izglītības kvalitāti un pieejamību, iestāžu konsolidāciju un augstākās izglītības internacionalizāciju, sadarbībā ar Pasaules Banka tika veikts pētījums ar mērķi izvērtēt Latvijas augstākās izglītības finansēšanas sistēmu un sagatavot priekšlikumus jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanai. Balstoties uz pētījuma rezultātiem, ministrija sagatavoja konceptuālo ziņojumu “Jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešana Latvijā”, kas sniedz pārskatu par Pasaules Bankas īstenotā pētījuma gaitu un rezultātiem un izvirza priekšlikumus jauna augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanai, raksturojot alternatīvos risinājumus atkarībā no pieejamā finansējuma un to paredzamo ietekmi uz Latvijas augstākās izglītības konkurētspēju un pieejamību.

Latvijas sociālekonomiskajai situācijai piemērotākais risinājums ir trīs pīlāru finansēšanas modelis, ko veido pamata finansējums (bāzes finansējums, kas nodrošina augstākās izglītības institūciju pamatfunkciju nepārtrauktību), snieguma finansējums (finansējums, kas tiek piešķirts par studiju un pētniecības rezultātu sasniegšanu) un inovāciju finansējums (uz nākotnes attīstību vērsts

finansējums, kas veicina iestāžu specializāciju un profilu attīstību). Ministrijas izstrādātais jaunais finansēšanas modelis ir vērsts uz pētniecībā balstītas augstākās izglītības attīstību, rezultātu pārvaldības ieviešanu augstākās izglītības institūcijās un augstākās izglītības piedāvājuma salāgošanu ar Latvijas tautsaimniecības attīstības un darba tirgus vajadzībām. Ministrijas izstrādātā augstākās izglītības finansēšanas reformas īstenošanas stratēģija ir virzīšanās uz zināšanu sabiedrības attīstības modeli, nodrošinot mērķtiecīgu finansējuma palielinājumu pētniecībā balstītai augstākajai izglītībai un ieviešot rekomendēto trīs pīlāru modeli, kas ietver: 1) studiju vietu modeļa plānošanas un īstenošanas optimizāciju; 2) augstskolu stratēģisko specializāciju un sniegunā balstītas finansēšanas uzsākšanu; 3) atbalstu izcilībai un inovācijai. Konceptija paredz uzsākt 2. pīlāra – sniegunā balstītas augstākās izglītības finansēšanas – ieviešanu 2015. gadā.

2014. gada 10. novembra sēdē Ministru kabinets atbalstīja jaunas budžeta apakšprogrammas izveidi, paredzot papildu līdzekļus augstskolu un koledžu zinātniskās darbības attīstībai 2015. gadā 5 500 000 eiro, 2016. gadā 6 500 000 eiro, 2017. gadā 6 500 000 eiro apmērā. Atbilstoši Ministru kabineta lēmumam jaunizveidotās apakšprogrammas līdzekļi tiks novirzīti 2. pīlāra ieviešanai. Finansējums tiks piešķirts, vērtējot augstskolu un koledžu zinātniskās darbības rezultatīvos rādītājus. Tas veicinās augstākās izglītības institūciju pētniecības izcilību, internacionalizāciju un sasaisti ar industriju un tādējādi nodrošinās pētniecībā balstītas augstākās izglītības attīstību. 2015. gadā tiks uzsākta trešā pīlāra finansējuma plānošana no ES struktūrfondu līdzekļiem no finansējuma ES Kohēzijas politikas fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifiskā atbalsta mērķa aktivitātēs.

2014. gadā ministrija turpināja augstskolu un koledžu, kā arī studiju virzienu akreditāciju un studiju programmu licencēšanu un mērķtiecīgi virzījās uz akreditācijas aģentūras izveidošanu, kas turpmāk veiktu augstākās izglītības ārējās kvalitātes nodrošināšanu atbilstoši standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā *Revising the Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (pieejams: http://issuu.com/revisionesg/docs/esg_revision_-_proposal).

2014. gada 3. novembrī ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 640 atbalstīta konceptija “Latvijas augstākās izglītības ārējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pilnveide”, kuras mērķis ir izveidot Latvijas nacionālās kvalitātes nodrošināšanas institūciju, lai pilnveidotu Latvijas augstākās izglītības ārējās kvalitātes sistēmu, kas darbotos atbilstoši Eiropas kvalitātes standartiem un vadlīnijām un veicinātu Latvijas augstākās izglītības kvalitāti, atpazīstamību un starptautisku atzīšanu. Konceptija paredz, ka no 2015. gada 1. jūlija augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditāciju, kā arī studiju programmu licencēšanu organizēs Akadēmiskās informācijas centrs (turpmāk – AIC). Plānots, ka 2018. gadā tā iekļūs Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā un pievienosies Eiropas asociācijai kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā.

18. tabula

Latvijas augstskolās studējošo ārvalstu studentu skaita dinamika (2006-2014)

Rādītājs	2006./ 2007.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.	2011./ 2012.	2012./ 2013.	2013./ 2014.	2014./ 2015.
Latvijas augstskolās studējošie ārvalstu iedzīvotāji, skaits	1425	1492	1583	1715	1949	2717	3493	4475	5093
Ārvalstu studentu īpatsvars kopējā studentu skaitā, %	1,1	1,2	1,3	1,5	1,9	2,8	3,7	5	6

Avots: ministrijas ikgadējie pārskati par Latvijas augstāko izglītību.

Ministrijas apkopotie dati liecina, ka vislielākais ārvalstu studentu skaits 2014./2015. akadēmiskā gada sākumā bija no Vācijas (842 studenti jeb 16% no kopējā ārvalstu studentu skaita Latvijā), Uzbekistānas (625 studenti jeb 12% no kopējā ārvalstu studentu skaita) un Krievijas (518 studenti jeb 10% no kopējā ārvalstu studentu skaita).

Ievērojami palielinājušās Latvijas augstākās izglītības eksporta iespējas, īpaši veicinot sadarbību ne tikai ar Eiropas, bet arī ar Āzijas reģiona valstīm.

Valsts noteikto budžeta finansēto studiju vietu skaits 2014. gadā augstākās izglītības iestādēs bija 29 246, tajā skaitā 22 867 vietas bakalaura un profesionālajās studijās, 5020 – maģistra studijās un 1359 – doktora studijās.

19. tabula

**No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas
(2008-2014)**

Studiju programmu veids	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Bakalaura, 1. un 2. līmeņa profesionālās programmas	24556	24761	23 959	24 165	23 339	22991	22 867
Maģistra programmas	4835	5079	4 930	4 927	4 950	5073	5020
Doktora programmas	1102	1219	1 249	1 409	1 377	1374	1359
KOPĀ	30493	31059	30 138	30 501	29 666	29438	29 246

Lai studējošie varētu uzsākt, turpināt un arī sekmīgi pabeigt studijas, būtisks ir atbalsts, ko ir iespējams saņemt studiju kredīta (aizdevums studiju maksas segšanai) un studējošā kredīta (aizdevums dzīvošanai u.c. izdevumu segšanai) veidā. 2014. gadā noslēgti 2142 līgumi par studiju kredītu piešķiršanu par kopējo summu 10,9 milj. eiro, kā arī 613 līgumi par studējošā kredīta piešķiršanu par kopējo summu 3 milj. eiro. Jāatzīmē, ka pieprasījums pēc studiju un studējošo kredītiem ar katru gadu samazinās.

Zinātne

20. tabula

Finanšu resursu izdevumi zinātnes nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
05.00.00 Zinātne	31 198 927	31 162 059
05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	7 260 271	7 230 386
05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	17 600 006	17 598 113
05.05.00 Tirdzniecības orientētie pētījumi	51 334	51 333
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	6 191 487	6 187 150
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	95 829	95 077

2014. gadā noslēdzās Latvijas zinātnes starptautiskais izvērtējums, ko ministrija īstenoja sadarbībā ar Ziemeļvalstu Ministru padomes sekretariātu Latvijā, veicot Latvijas zinātnes situācijas analīzi Eiropas kopīgās pētniecības telpas kontekstā un sniedzot priekšlikumus zinātnes resursu efektīvai izmantošanai un veikspējas paaugstināšanai. Lai sekmētu integrētas un visaptverošas pētniecības sistēmas izveidi, koncentrējot finansēšanu starptautiski konkurētspējīgās zinātniskās institūcijās, Ministru kabinets 2014. gada 19. augustā atbalstīja ministrijas sagatavoto informatīvo

ziņojumu “Latvijas zinātnes strukturālās reformas īstenošana līdz 2015. gada 1. jūlijam”, kas paredz strukturālo reformu pasākumus, lai attīstītu starptautiski konkurētspējīgu zinātņi un zinātnē balstītu modernu augstāko izglītību. Latvijas zinātnes strukturālās reformas līdz 2015. gada 1. jūlijam ietver četrus galvenos virzienus: 1) zinātnisko institūciju iniciētās reformas, 2) normatīvā regulējuma un pārvaldības uzlabošanu zinātnes nozarē, 3) atbalsta pasākumus zinātnisko institūciju iniciētajām reformām un 4) zinātniskās darbības monitoringa sistēmas izveidošanu. Zinātnisko institūciju iniciētās reformas ir vērstas uz starptautiskā izvērtējuma ieteikumu īstenošanu un ietver pasākumus funkcionālai un teritoriālai resursu konsolidācijai, tajā skaitā pārvaldības spējas stiprināšanai un izcilības attīstībai.

Zinātnisko institūciju konsolidācijas un izcilības veicināšanai 2014. gada 10. decembrī stājās spēkā noteikumi par darbības programmas “Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.1.1.3.3. apakšaktivitāti ”Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība”. Aktivitātes mērķis ir veidot zinātniskās institūcijas ar augstu zinātnisko veikspēju un veicināt to intensīvu iesaisti starptautiskajā zinātniskajā apritē, veicināt zinātnes resursu koplietošanu un pētniecības cilvēkresursu kritiskās masas pieaugumu. Kopumā zinātniskajiem institūtiem minēto darbību veikšanai ir pieejami 11,9 miljoni eiro, ko veido finansējums zinātniskās izcilības attīstībai un zinātnisko institūciju konsolidācijas atbalstam. Paredzēts, ka izvirzītais mērķis – 15 zinātniskajām institūcijām izstrādātas vai pilnveidotas zinātnisko institūciju attīstības stratēģijas un, īstenojot institūciju reorganizāciju vai likvidāciju, reģistrēto institūciju skaits tiek samazināts vismaz par 15 – ir sasniedzams līdz 2015. gada 31. decembrim.

Lai nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu tikai konkurētspējīgām zinātniskām institūcijām, Ministru kabinets 2014. gadā apstiprināja grozījumus Ministru kabineta 2013. gada 12. novembra noteikumos Nr. 1316 “Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām”, nosakot, ka 10% no bāzes papildu finansējums tiek piešķirts konkurētspējīgām zinātniskajām institūcijām, kas starptautiskajā zinātnes izvērtējumā saņēmušas “4” un “5”, kā arī nosakot, ka no 2016.gada bāzes finansējumu nesaņems vāji (ar “1” un “2”) novērtētās zinātniskās institūcijas, kas nepiedalās zinātnes konsolidācijas procesā.

2014. gada 21. oktobrī Ministru kabinetā ir izskatīts un atbalstīts informatīvais ziņojums “Par Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam ieviešanas rīcības plāna, kas ietver Viedās specializācijas stratēģijas pasākumu plānu un rezultātu rādītāju sistēmas aprakstu, izstrādes progresu”, kas ietver 1) diskusiju par politikas instrumentiem izaugsmes atbalstam Viedās specializācijas jomās rezultātu pārskatu, 2) konceptuālu Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēmas aprakstu, 3) informāciju par nozaru ministriju rīcībpolitikas instrumentiem (valsts budžeta un ārvalsts finanšu instrumenti, un nefinansiālās iniciatīvas) atbilstoši Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam noteiktajiem Viedās specializācijas stratēģijas uzstādījumiem un 4) Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēmas izveides plānu. Viedās specializācijas stratēģijas monitoringa sistēmas izstrāde plānota līdz 2015. gada beigām.

Laikā no 2014. gada marta līdz oktobrim Izglītības un zinātnes ministrija, Ekonomikas ministrija un Zemkopības ministrija organizēja 14 publiskās diskusijas, kurās piedalījās vairāk nekā 500 zinātnisko institūciju, izglītības iestāžu un nozaru asociāciju pārstāvju. Diskusiju mērķis bija noskaidrot:

- kuras no katras specializācijas jomas apakšnozarēm vai specifiskajām nišām ir tās, kurās Latvijas sasniegumi ir konkurētspējīgi vai perspektīvi Eiropas pētniecības telpā;
- kā tiek vērtēti nozarē līdz šim veiktie valsts un uzņēmēju ieguldījumi un to rezultāti, kādi ir attīstību kavējošie faktori;
- kādi atbalsta instrumenti nozarei ir nepieciešami ES struktūrfondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā un pēc tā;

- kādi atbalsta nosacījumi būtu efektīvi atvērta tipa infrastruktūras izveidei zinātnes un uzņēmēju sadarbībai nozarē.

Diskusiju rezultāti ir izmantoti, precizējot “Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam” (turpmāk – ZTAI) politikas mērķu sasniegšanas rādītājus un izstrādājot politikas instrumentus izaugsmes atbalstam ES fondu ieviešanā darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība”.

Viedās specializācijas stratēģijas īstenošanas monitoringa sistēma ir vērsta uz ZTAI politikas mērķu – palielināt inovāciju kapacitāti un veidot inovāciju sistēmu, kas veicina un atbalsta tehnoloģisko progresu tautsaimniecībā – sasniegšanas uzraudzību. Daļa no monitoringa sistēmas ir regulārs starptautisks zinātnisko institūcijas konkurētspējas izvērtējums. Monitoringa ieviešana iekļauj arī rezultātu pārvaldības ieviešanu zinātniskajās institūcijās, kas tiek īstenots 2.1.1.3.3. apakšaktivitātes” Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība” ietvaros. Katrai zinātniskajai institūcijai ir jānosaka savi sasniedzamie rādītāji saskaņā ar institūcijas specializāciju un pētniecības programmu. Šie rādītāji (piemēram, licenču un patentu ieņēmumi, zinātniskie raksti, zinātnisko institūciju izveidotie jaundibinātie uzņēmumi, pēcdoktorantūras pētījumi u.c.) demonstrēs zinātniskās institūcijas ieguldījumu Viedās specializācijas stratēģijas mērķu sasniegšanā un veidos daļu no informācijas, uz kuras pamata tiek piešķirts valsts budžeta finansējums zinātniskajām institūcijām.

Zinātnes budžets un tā pārvaldība

Turpinot 2013. gadā Ministru kabinetā apstiprināto “Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam” īstenošanu, atbilstoši plānots valsts budžeta programmas “Zinātne” finansējums, par politikas virsmērķi izvirzot Latvijas zināšanu bāzes un inovāciju kapacitātes attīstību sešos stratēģiskajos rīcības virzienos:

1) attīstīt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomas cilvēkkapitālu, līdz 2020. gadam palielinot pētniecībā nodarbināto skaitu zinātniskajās institūcijās un uzņēmējdarbības sektorā vismaz līdz septiņiem tūkstošiem, fokusējot identificētajās zināšanu specializācijas jomās;

2) veicināt Latvijas zinātnes starptautisko konkurētspēju, ievērojot reģionālās attīstības principu un koncentrējot pētniecību mazākā skaitā lielāku un spēcīgāku institūciju, sekmējot atzītās starptautiskās datubāzēs publicētu zinātnisko rakstu skaita pieaugumu līdz 1500 rakstiem un izgudrojumu skaita pieaugumu līdz 50 intelektuālā īpašuma vienībām gadā;

3) modernizēt un integrēt pētniecības un izglītības sektoru, palielinot to spēju reaģēt uz nākotnes izaicinājumiem pētniecībā, tehnoloģiju izstrādē un inovācijās un paaugstinot izglītības sektora mobilitāti;

4) veidot efektīvāku zināšanu pārneses vidi un stiprināt uzņēmumu absorbcijas un inovācijas kapacitāti, attīstot pieprasījumu pēc jaunām zināšanām, un zinātnisko institūciju spēju atbildēt uz šo pieaugošo pieprasījumu;

5) optimizēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju jomas pārvaldību, nodrošinot efektīvu koordināciju un investīciju pieaugumu pētniecībā un attīstībā;

6) veidot pieprasījumu pēc zinātnes un inovācijām, informējot sabiedrību par zinātnes sasniegumiem un popularizējot inovatīvu darbību un tehnoloģiju attīstību.

Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā piešķir bāzes finansējumu zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētajiem valsts zinātniskajiem institūtiem, valsts augstskolām un valsts augstskolu zinātniskajiem institūtiem, tajā skaitā valsts dibināto universitāšu zinātniskajiem institūtiem – atvasinātām publiskām personām. 2013. gada 12. novembrī Ministru kabinetā apstiprinātie noteikumi Nr.1316 „Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām” noteica jaunus kritērijus zinātniskās darbības kvalitātes izvērtēšanai. Šo kritēriju mērķis ir veicināt zinātnes politikas mērķu sasniegšanu –

zinātniskās ekselences palielināšanu, sasaisti ar industriju, ārējā finansējuma piesaisti un cilvēkresursu atjaunotni.

Bāzes finansējums valsts zinātniskajām institūcijām 2014. gadā tika aprēķināts atbilstoši jaunajiem noteikumiem, paredzot to zinātniskā personāla atlīdzībai, zinātnisko institūciju uzturēšanas izdevumu segšanai, kā arī zinātniskās institūcijas darbības stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, tajā skaitā izgudrojumu patentēšanai, uzturēšanai spēkā, jaunu augu šķirņu reģistrēšanai un to izmantošanas tiesību aizsardzībai, saimnieciskās izmantošanas (komercializācijas) sagatavošanai, kā arī ES struktūrfondu, citu ārvalstu un starptautisko finanšu instrumentu un starptautisko zinātnisko pētījumu projektu līdzfinansējuma nodrošināšanai.

Papildus 2014. gada 28. oktobrī tika sagatavoti noteikumu grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 12. novembra noteikumos Nr.1316 noteikumos "Kārtība, kādā aprēķina un piešķir bāzes finansējumu zinātniskajām institūcijām", kuri paredz to, ka ministrija nodrošina zinātniskajai institūcijai bezmaksas pieeju vienotajam nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskajam pamattīklam, sedzot šādus pamattīkla uzturēšanas izdevumus.

Atbalsts zinātniskajai darbībai

No valsts budžeta programmas 05.01.00 "Zinātniskās darbības nodrošināšana" kopējās summas 7 260 271 eiro tiek finansēti fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti un Latvijas Zinātņu akadēmijas darbība. Latvijas Zinātņu akadēmijas darbība 2014. gadā tika finansēta 1 037 445 eiro apmērā, tai skaitā 606 140 eiro – granti emeritētiem zinātniekiem.

Fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti ir zinātniskās darbības projekti, kuru mērķis ir radīt jaunas zināšanas un tehnoloģiskās atziņas. Fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2014.-2017. gadā apstiprināti šādi prioritārie virzieni zinātnē⁸:

1) vide, klimats un enerģija (vide, ekosistēmas un bioloģiskā daudzveidība, atjaunojamo resursu ieguve, enerģētiskā neatkarība, elektroapgādes drošuma paaugstināšanas tehnoloģijas, oglekļa mazietilpīgas ražošanas attīstība, klimata pārmaiņu samazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām);

2) inovatīvie un uzlabotie materiāli, viedās tehnoloģijas (daudzfunkcionālie materiāli un kompozīti, nanotehnoloģijas un fotonika, informātika, datorzinātne, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, signālapstrādes tehnoloģijas);

3) sabiedrības veselība (profilakse, diagnostika, ārstniecība, klīniskā medicīna, ārstniecības metodes un tehnoloģijas, ārstniecības līdzekļi un biomedicīnas tehnoloģijas);

4) vietējo resursu izpēte un ilgtspējīga izmantošana (zemes dziļi, ūdens, lauksaimniecības un mežu resursu apguves tehnoloģijas un pārtikas tehnoloģijas, biotehnoloģijas);

5) valsts un sabiedrības ilgtspējīga attīstība (sabiedrība, pārvaldība, resursi, tautsaimniecība, demogrāfija, vide);

6) Letonika (Latvijas vēsture, valodas, kultūra, vērtības).

Latvijas zinātnieki 2014. gadā turpināja īstenot 2013. gadā uzsāktos 67 tematisko pētījumu projektus ar finansējumu 3 192 765 eiro un 11 pētnieciskās sadarbības projektus ar kopējo finansējumu 1 195 447 eiro.

Valsts pētījumu programmu 2014.-2017. gadam mērķis ir veicināt zinātnes attīstību visās zinātņu nozarēs un attīstīt zinātnes cilvēkresursus atbilstoši Ministru kabinetā 2013. gada 28. decembrī apstiprinātajam "Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņem 2014.-2020. gadam" un tajās ietvertajām Latvijas viedās specializācijas stratēģijas prasībām par zinātnes ieguldījumu tautsaimniecības transformācijā uz augstākās pievienotās vērtības produktu radīšanu, eksporta

⁸ Ministru kabineta 2013. gada 20. novembra rīkojums Nr. 551 „Par prioritārajiem virzieniem zinātnē 2014.-2017. gadā”.

struktūras maiņu un darba ražīguma palielināšanu un ES kopējās programmas “Apvārsnis 2020” mērķiem sabiedrības izaicinājumu risināšanai.

2014. gadā noteikti šādi prioritārie virzieni Valsts pētījumu programmām 2014.-2017. gadam:

1. Vide, klimats un enerģija;
2. Inovatīvie un uzlabotie materiāli, viedās tehnoloģijas;
3. Sabiedrības veselība;
4. Vietējo resursu izpēte un ilgtspējīga izmantošana;
5. Valsts un sabiedrības ilgtspējīga attīstība;
6. Letonika (Latvijas vēsture, valodas, kultūra, vērtības).

Ir uzsākta 14 Valsts pētījumu programmu īstenošana ar kopējo finansējumu 24 687 361 eiro.

Atbalsts starptautiskajiem zinātniskās pētniecības projektiem

Pārskata periodā tika nodrošināti šādi pasākumi:

- lai nodrošinātu pieslēgumu GEANT tīklam un DANTE DWS (*Dante World Service*) internetam, par laiku no 2013. gada 1. aprīļa līdz 2014. gada 31. decembrim piešķirts finansējums Latvijas dalībai Eiropas akadēmiskajā tīklā GEANT 322 581 eiro apmērā;
- Latvija tika pārstāvēta Eiropas pētniecības infrastruktūras konsorcijs Eiropas Sociālā pētījuma (*European Social Survey*) 7. posma īstenošanā 2014.-2015. gadā, piesaistot Latvijas Universitātes aģentūru Filozofijas un socioloģijas institūtu;
- Latvijas zinātniskās institūcijas piedalījās 30 7. ietvarprogrammas projektos, divos COST programmas projektos, piecos ARTEMIS un ESCEL programmas projektos, kā arī astoņos ERA-NET projektos.

Lai veicinātu Latvijas zinātnisko institūciju konkurētspēju Eiropā un Latvijas zinātnisko institūciju dalību starptautiskajos pētniecības projektos, 2014. gada 19. augustā tika apstiprināti MK noteikumi Nr. 497 “Noteikumi par valsts zinātnisko institūciju veikto pievienotās vērtības nodokļa maksājumu līdzfinansēšanu, īstenojot Eiropas Savienības pamatprogrammu projektus”.

Nodrošināts atbalsts zinātniskajām institūcijām dalībai ES pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās 1 434 870 eiro apmērā, t.sk. noslēdzot sešus līgumus par valsts atbalsta sniegšanu Latvijas zinātnieku integrācijai Eiropas kopējā zinātnes telpā (GEANT, EURATOM, ESS ERIC, BONUS u.c. programmās).

2014. gadā tika īstenoti deviņi trīspusējie pētniecības projekti Taivānas – Lietuvas – Latvijas zinātniskās sadarbības atbalsta fonda programmas ietvaros par kopējo summu 122 457 eiro, seši divpusējie projekti Latvijas un Baltkrievijas sadarbības programmas zinātnē un tehnikā ietvaros par kopējo summu 125 506 eiro, kā arī pieci divpusējie zinātniskās sadarbības projekti Hubert Curien partnerības Latvijas un Francijas sadarbības programmas „Osmoze” ietvaros par kopējo summu 12 500 eiro.

Sports

21. tabula

Finanšu resursu izdevumi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam ar izmaiņām, EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā EUR
09.00.00 Sports	36 303 615	36 301 510
09.04.00 Sporta būves	5 256 129	5 256 129

09.08.00 Balvas par izciliem sasniegumiem sportā	743 373	743 373
09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	2 416 483	2 415 831
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	2 014 830	2 014 830
09.11.00 Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projekta īstenošana Murjāņu sporta ģimnāzijā	25 500	25 500
09.12.00 Latvijas Sporta muzejs	82 469	81 016
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisko pasākumu organizēšanai Latvijā	2 269 946	2 269 946
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1 280 666	1 280 666
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	6 793 377	6 793 377
09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	5 223 096	5 223 096
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – Dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	10 197 746	10 197 746

Ministrija ir vienīgā valsts pārvaldes iestāde, kas pilda valsts pārvaldes funkcijas sporta nozarē.

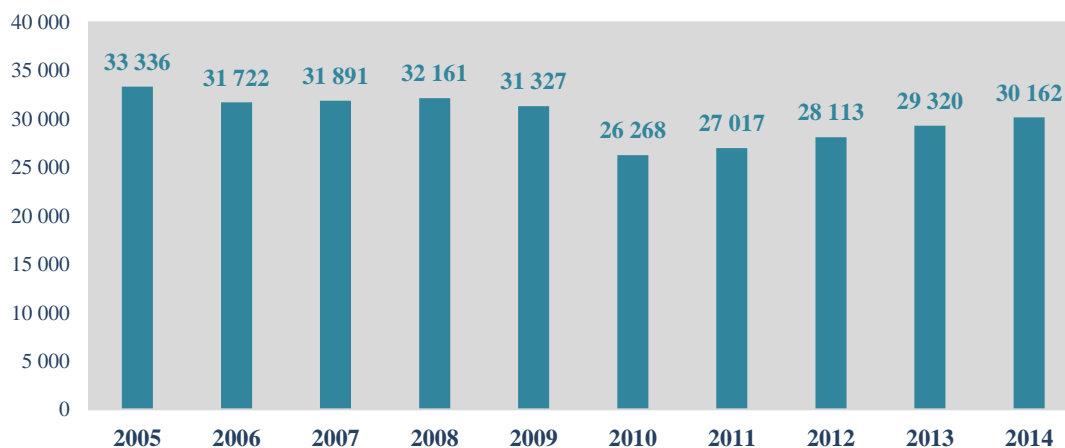
Pārskata gadā ministrija uzsāka īstenot vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentā – Sporta politikas pamatnostādņēs 2014.-2020. gadam – noteiktos sporta politikas pamatprincipus, mērķus, rīcības virzienus un uzdevumus, kas vērsti uz sporta politikas mērķu sasniegšanu un problēmu risināšanu sporta nozarē.

Pārskata gadā salīdzinājumā ar 2013. gadu valsts finansējuma apjoms sporta nozarei palielinājies par 55,2 %, kas ļāvis efektīvāk īstenot sporta politikas mērķus un uzdevumus.

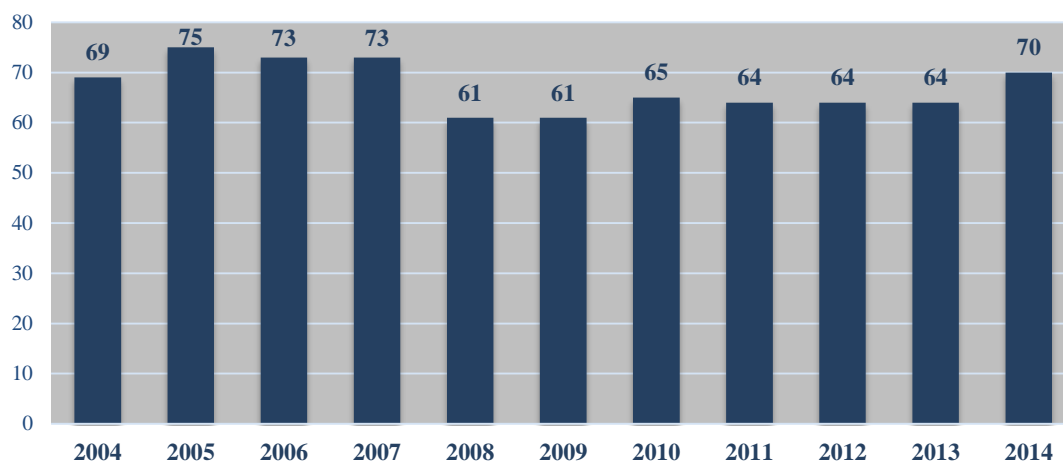
Lai nodrošinātu bērnu un jauniešu interesi izmantot sporta nodarbības ne tikai kā veselīgu un aktīvu brīvā laika pavadīšanas līdzekli, bet lai mērķtiecīgi pilnveidotu savu sportisko meistarību, apgūstot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas, valsts nodrošina finansējumu 70 pašvaldību dibinātām profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm 30 162 bērnu un jauniešu iesaistīšanai profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu apguvei 38 sporta veidos. Pozitīvi vērtējams fakts, ka profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits un tajās iesaistīto audzēkņu skaits pakāpeniski pieaug.

2. attēls

Audzēkņu skaita dinamika profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs (2005-2014)

3. attēls

Profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu skaits (2004-2014)

Valsts finansējuma piešķiršanas kritērijus profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai nosaka Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumos Nr. 1036 “Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas”. Minētie noteikumi ne tikai nodrošina pašvaldību un privātajām akreditētajām profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēm vienlīdzīgas iespējas pretendēt uz valsts finansējumu, bet arī nosaka konkrētus kritērijus un formulas, pēc kurām tiek aprēķināts piešķiramā valsts līdzfinansējuma (dotācijas) apmērs, tādējādi pilnībā izslēdzot subjektīvo faktoru dotācijas piešķiršanā. Pašvaldību dibinātajās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs no valsts budžeta līdzekļiem nodrošināti 73,57% (920, 54 pedagoģiskās likmes) no nepieciešamās profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs strādājošo 1210 sporta treneru darba samaksas.

Valsts līdzfinansējumu treneru atalgojumam profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanai plānots palielināt, vienlaikus pilnveidojot dotāciju sadales kārtību, kā arī nostiprinot atzīto sporta federāciju lomu programmu īstenošanas uzraudzībā: 2014. gadā līdz 63%; 2015. gadā līdz 85%; 2016.-2020. gadā līdz 100%.

Pārskata gadā nodrošināta valsts dibinātās izglītības iestādes Murjāņu Sporta ģimnāzijas darbība, veicinot kandidātu sagatavošanu Latvijas nacionālo izlašu startiem olimpiskajās spēlēs, pasaules un Eiropas čempionātos un vienlaikus nodrošinot 174 sportistiem līdztekus treniņu darbam kvalitatīvas vispārējās izglītības ieguvu. Analizējot Murjāņu sporta ģimnāzijas attīstības perspektīvas jauno augstas klases sportistu sagatavošanas sistēmas kontekstā, secināms, ka internāta modeļa pieeja augstas klases sportistu sagatavošanā Latvijas apstākļos ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā nākotnē konkurēt ar citu valstu sportistiem. Ņemot vērā salīdzinoši nelielo iedzīvotāju skaitu un arī nākotnes tendences, ir maksimāli efektīvi jāizmanto bērnu un jauniešu sportistu resursi, lai sasniegtu augstākā līmeņa rezultātu.

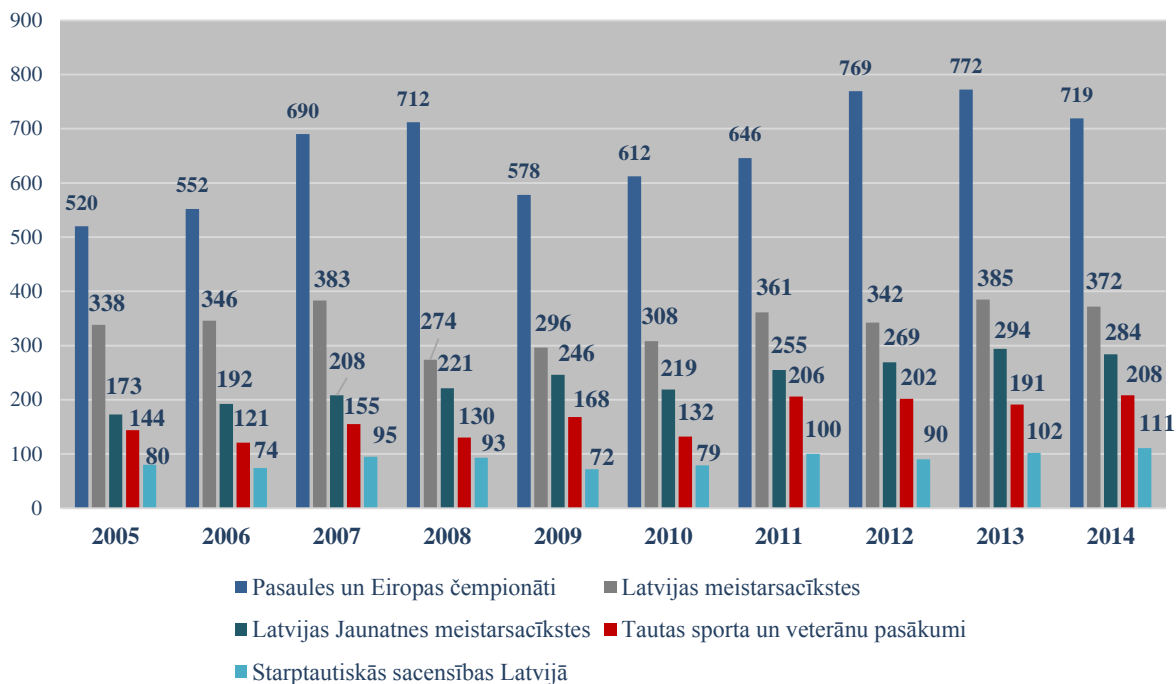
Lai veicinātu sporta veidu attīstību un nostiprinātu sporta sistēmu kopumā, atbalstīta 79 valsts atzīto sporta federāciju darbība. Tajās kopumā darbojušies 106 812 cilvēki, t.sk. 65 799 jaunieši.

LSFP (turpmāk – Latvijas sporta federāciju padome) un atzītajām sporta federācijām Sporta politikas pamatnostādņēs 2014.–2020. gadam iekļauto sporta politikas virzienu, prioritāšu, rīcības virzienu un uzdevumu īstenošanai piešķirtā finansējuma sadali atzītajām sporta federācijām atbilstoši LSFP izstrādātiem un ar ministrijas saskaņotiem kritērijiem nodrošina LSFP. Pārskata gadā atbalstīta sporta pasākumu norise vairāk nekā 79 sporta veidos un Latvijas sportistu dalībai 111 starptautiskās sacensībās Latvijā (20 182 dalībnieki), 719 pasaules un Eiropas čempionātos (5 311 dalībnieki), 372 Latvijas čempionātos pieaugušajiem (46 169 dalībnieki), 284 Latvijas meistaracīkstēs jauniešiem (68

822 dalībnieki), 208 tautas sporta un veterānu sporta pasākumiem (99 646 dalībnieki), 210 izglītojošie pasākumi u.c.

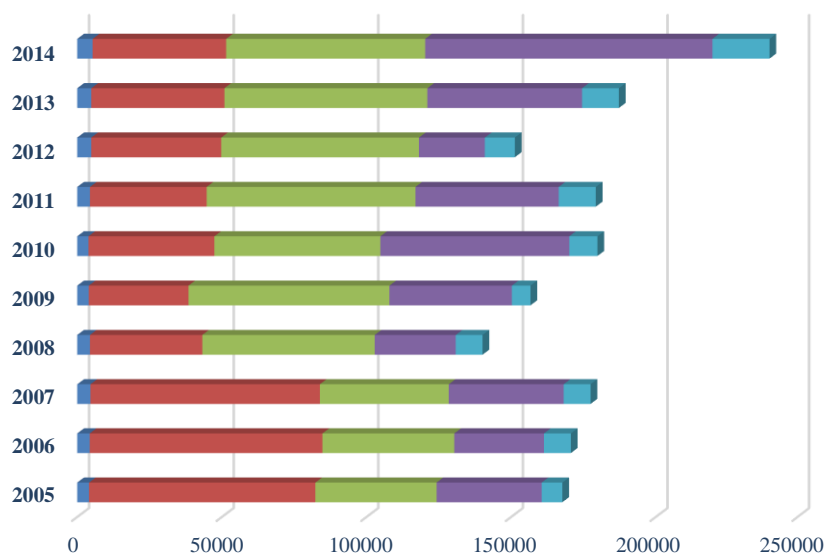
4. attēls

Latvijas sportistu dalība sporta sacensībās (2005-2014)

5. attēls

Dalībnieku skaits sporta sacensībās (2005-2014)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
■ Pasaules un Eiropas čempionāti	4038	4286	4557	4368	3976	3870	4400	4827	4848	5311
■ Latvijas meistersacīkstes	78271	80480	79326	38866	34489	43535	40356	44966	46047	46169
■ Latvijas Jaunatnes meistersacīkstes	41930	45614	44567	59606	69451	57399	72202	68344	70176	68822
■ Tautas sporta un veterānu pasākumi	36352	30985	39750	28025	42339	65321	49526	22800	53476	99646
■ Starptautiskās sacensības Latvijā	7143	9302	9303	9265	6465	9734	12816	10359	12738	20182

Latvijas sportistiem, viņu treneriem, sportistus apkalpojošiem sporta darbiniekiem, tai skaitā sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam un attiecīgajām sporta federācijām ik gadu tiek piešķirtas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 17. marta rīkojumu Nr. 117 “Par naudas balvu piešķiršanu par izciliem sasniegumiem sportā” un Ministru kabineta 2014. gada 5. decembra rīkojumu Nr. 742 “Par naudas balvu piešķiršanu par izciliem sasniegumiem sportā” 2014.gadā tika piešķirtas naudas balvas gan par sportistu sasniegumiem XXII Soču Ziemas olimpiskajās spēlēs (46 naudas balvas), gan par sportistu sasniegumiem laika posmā no 2013. gada 1. oktobra līdz 2014. gada 30. septembrim (199 naudas balvas). Kopumā piešķirtas 245 naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā Latvijas sportistiem, tai skaitā XXII Soču Ziemas olimpisko spēļu dalībniekiem – Martinam Dukuram par izcīnīto 2. vietu skeletoņā, Tomasam Dukuram par izcīnīto 4. vietu skeletoņā, Andrim Šicam un Jurim Šicam par izcīnīto 3. vietu kamaniņu divniekā, Elīzai Tīrumai, Mārtiņam Rubenim, Andrim Šicam, Jurim Šicam par izcīnīto 3. vietu kamaniņu komandu stafetē, Oskaram Melbārdim, Daumantam Dreiškenam, Arvim Vilkastem un Jānim Strengam par izcīnīto 2. vietu bobslejā četriniekiem, Oskaram Melbārdim un Daumantam Dreiškenam par izcīnīto 5. vietu bobslejā divniekiem, viņu treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, tai skaitā, sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam un attiecīgajām sporta federācijām. 2014. gadā pieņemti Ministru kabineta 2014. gada 11. marta noteikumi Nr. 135 “Grozījums Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumos Nr. 26 “Noteikumi par kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā, un naudas balvu apmēru””, kas paredz, ka naudas balvas par sasniegumiem Olimpiskajās spēlēs var piešķirt par katru no sasniegumiem.

Pārskata gadā piešķirts finansējums Latvijas Olimpiskajai komitejai (turpmāk – LOK) Sporta likuma 11. panta otrajā daļā minēto programmu (olimpiskās izglītības programma, olimpiskās kustības jaunatnes programma, olimpiskās kustības reģionālās attīstības programma, sporta veidu attīstības programma un programma valsts labāko sportistu dalībai Olimpiskajās spēlēs, jaunatnes olimpiādēs un citās starptautiskajās un reģionālajās kompleksajās sacensībās) un citu Sporta likumā noteikto (deleģēto) uzdevumu īstenošanai.

Nodrošināta specializētās sporta organizācijas – Latvijas Olimpiskās vienības (turpmāk – LOV) sporta programmu īstenošana, atbilstoši LOV kritērijiem atbalstot 127 valsts labākos sportistus individuālajos olimpiskajos sporta veidos sagatavošanai dalībai Olimpiskajās spēlēs, pasaules un Eiropas čempionātos un citās starptautiskajās sporta sacensībās un rezerves sastāvā esošos sportistus un viņu trenerus, kā arī nodrošinot pabalstus par mūža ieguldījumu sportā 163 sporta veterāniem.

Saskaņā ar Sporta likuma 12. panta pirmo daļu sporta bāzes tiek veidotas un uzturētas, lai nodrošinātu iedzīvotājiem iespēju nodarboties ar sportu, savukārt valsts vai pašvaldību īpašumā esošās sporta bāzes izmantojamas iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu sniegšanai sportā. Saskaņā ar minētā likuma panta trešo daļu informāciju par valstī esošajām sporta bāzēm apkopo ministrijas sporta bāzu reģistrā. Pārskata gadā atbalstīta 10 nacionālo sporta bāzu darbība un valsts nozīmes sporta infrastruktūras attīstības projekti – Bobsleja un kamaniņu trases “Sigulda” rekonstrukcija, Tenisa centra “Lielupe” rekonstrukcijas projekta īstenošana, Liepājas Olimpiskā centra vieglatlētikas manēžas būvniecība (projektēšanas izdevumu segšana), SIA “Vidzemes Olimpiskais centrs” attīstības projekta īstenošana, Sporta centra “Mežaparks” rekonstrukcija, kā arī Daugavas stadiona sagatavošana XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku norisei.

Lai nodrošinātu Sporta politikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam VI sadaļas 7. uzdevumā noteikto un veicinātu izglītojamo izpratni par veselīgu dzīvesveidu un vēlmi regulāri piedalīties sporta nodarbībās, nostiprinot un uzlabojot veselību, attīstot fiziskās spējas un atbalstītu nepieciešamā sporta inventāra iegādi vispārējās izglītības iestādēs (pirmsskolas, pamatskolas un vidējās izglītības iestādēs) attiecīgā vispārējā izglītības posma prasībām atbilstošu vingrojumu un vingrinājumu pamatprasmju

apguvei, projektu konkursa “Sporta inventāra iegāde vispārējās izglītības iestādēs” ietvaros atbalstīti 27 projekti 172 izglītības iestādēs, tai skaitā 63 pirmsskolas izglītības iestādēs un pirmsskolas izglītības grupās, ar finansējumu 122 000 eiro apmērā, bet kopā ar pašvaldību līdzfinansējumu – 239 538 eiro apmērā.

Lai nodrošinātu Latvijas Sporta muzeja darbību, sporta vēstures materiālu vākšanu un saglabāšanu un muzeja vērtību pieejamību sabiedrībai, kā arī veicinātu sporta vēstures izziņāšanu un sporta popularitātes palielināšanu, 2014. gadā Latvijas Sporta muzejā izveidotas 11 izstādes ekspozīcijas, t.sk., divas ceļojošās izstādes; organizētas skolēnu ekskursijas, dažādi pasākumi, sniegtas konsultācijas, ir pieejami muzeja lasītavas pakalpojumi. Kopējais muzeja apmeklētāju skaits 2014. gadā pārsniedza 4000.

2014. gadā desmito gadu ceremonijas “Latvijas Gada balva sportā” ietvaros rīkots konkurss “Gada sporta skolotājs”, kura mērķis ir popularizēt sporta skolotāja nozīmi veselīgas jaunās paaudzes izglītošanas procesā un noteikt profesionālāko sporta skolotāju valstī. “Gada sporta skolotājs 2014” titulu un piemiņas balvu saņēma divi sporta skolotāji – Rīgas 41. vidusskolas sporta skolotāja Antra Šverna un Liepājas A.Puškina 2. vidusskolas sporta skolotājs Dmitrijs Gorlačevs.

Valsts valodas politika

22. tabula

Finanšu resursu izdevumi valsts valodas politikas nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	1 230 600	1 230 600

Valsts valodas politikas mērķis, turpinot īstenot Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005.-2014. gadam ietvertos pasākumus, ir nodrošināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – ilgtspēju, tās lingvistisko kvalitāti un konkurētspēju Latvijā un pasaulē. Valsts valodas politikas īstenošana ir cieši saistīta ar zinātnes un izglītības jomu un skar jautājumus, kas ir saistīti ar latviešu valodas apguvi, attīstību un lietošanu.

Pārskata gadā ir izstrādātas un 2014. gada 3. novembrī Ministru kabinetā apstiprinātas “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam”.

Lai turpinātu latviešu valodas atbalsta sniegšanu diasporā un nodrošinātu regulāru sadarbību un informācijas apmaiņu starp Pasaules brīvo latviešu apvienību (turpmāk – PBLA), ministriju un Latviešu valodas aģentūru latviešu valodas apguves atbalsta sistēmas satura izveidē un īstenošanā, 2014. gada 14. jūlijā parakstīts sadarbības memorands ar PBLA.

2014. gada 11.jūlijā organizēta darba grupas sanāksme konferences “Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai. 2014.” ietvaros, lai apzinātu iestrādes un problēmas diasporas izglītības jomā, formulētu prioritātes turpmākajai sadarbībai un informētu par valsts valodas politikas aktualitātēm.

Nodrošināta ministrijas dalība Ārlietu ministrijas rīcības plāna “Par sadarbību ar Latvijas diasporu 2015.-2017. gadam” projekta izstrādē, Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes darba grupā diasporas politikas jautājumos, īstenota dalība Eiropas Nacionālo valodu institūciju federācijā (*European Federation of National Institutions for Language*).

Īstenojot “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2005.-2014. gadam”, sagatavots “Ziņojums par valodas situācijas dinamiku 2010.-2013. gadā” un veikta sociolingvistiska aptauja “Valodas situācija Latvijā: sociolingvistiska izpēte”.

Lai sekmētu latviešu valodas kā svešvalodas apguvi, izdoti mācību un metodiskie līdzekļi: N.Naua, “Latviešu valoda studentiem. Skolotāja grāmata”; mācību līdzekļu komplekts “Laipa” pieaugušajiem latviešu valodas apguvei A1 prasmes līmenī; B.Šiliņa, I.Auziņa, “Runāsim pareizi”.

Veicinot latviešu valodas attīstību un lietojumu, kā arī informējot sabiedrību par latviešu valodas jautājumiem, izstrādāti un izdoti divi populārzinātniski izdevumi – ikgadējā rakstu krājuma „Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi” 9. numurs un A.Sabaļauska grāmatas „Mēs – balti” tulkojums latviešu valodā, kā arī sāka piecu jaunu materiālu izstrāde.

Lai sabiedrību informētu par latviešu valodas jautājumiem, sekmētu latviešu valodas lietojumu, kā arī iesaistītu sabiedrību valodas politikas īstenošanā, regulāri tiek rīkoti pasākumi dažādām mērķauditorijām – pasākumu cikls „Valoda tulkojumā”, Dzimtās valodas dienas pasākums skolēniem, Eiropas Valodu dienas pasākumu cikls, ikgadējs skolēnu radošo darbu konkurss, informatīvi semināri par LVA izdotajām grāmatām Latvijā, arī Lietuvā un Igaunijā un citur.

Piesaistīti starptautiskie finanšu līdzekļi triju projektu īstenošanai:

- ESF (turpmāk – Eiropas Sociālā fonda) 3. mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2007.-2013. gadam projekts “Igauņu-latviešu un latviešu-igauņu vārdnīcas izstrāde” (sk. <http://www.ee-lv.lv/lv/>);
- Eiropas rešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts “Atbalsts trešo valstu pilsoņiem pirms ieceļošanas un adaptācijas periodā”;
- Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda projekts “Atbalsta nodrošināšana pedagogiem darbam starpkultūru vidē”.

Pārskata gadā sniegts atbalsts pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem latviešu valodas prasmes pilnveidei, organizējot 100 stundu programmas kursus “Pirmsskolas izglītības iestāžu darbinieku valodas prasmes un profesionālās kompetences pilnveide”, kuros valodas prasmi un profesionālo kompetenci pilnīgoja 184 pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogi.

Veicinot latviešu valodas apguvi, bilingvālās izglītības attīstību un sabiedrības līdzdalību, izglītoti pedagogi, izveidoti mācību līdzekļi un metodiskie materiāli: izdots 2. klases mācību līdzekļu komplekts mazākumtautību skolām – mācību grāmata (3000 eks.) un darba burtnīca (5000 eks.); īstenotas 20 metodiskā atbalsta konsultācijas pirmsskolas un sākumskolas skolotājiem, kopā izglītoti 327 pedagogi; regulāri papildināta www.valoda.lv apakšvietne “Māci un mācies latviešu valodu”; metodikasursos profesionālo kompetenci pilnveidojuši 1200 pedagogi (latviešu valodas un literatūras, bilingvālo mācību skolotāji, pirmsskolas pedagogi, pedagogi, kuri strādā ar reemigrējušajiem bērniem, un pedagogi, kuri strādā ar pieaugušajiem).

Lai veicinātu latviešu valodas studijas ārvalstu augstskolās, sešās ārvalstu universitātēs nodrošināts atbalsts latviešu valodas un kultūras studiju lektorātam (Prāgas Kārļa universitātē, Vašingtonas Universitātē Sietlā (ASV), Tartu Universitātē, Tallinas Universitātē, Pekinas Svešvalodu universitātē Ķīnā un I.Franko Ļovovas universitātē); 27 augstskolu latvistikas/baltistikas kabineti un bibliotēkas saņēmušas jaunākos Latviešu valodas aģentūras izdevumu komplektus, kā arī grāmatas par latviešu valodu un Latvijas vēsturi; organizēts seminārs ārvalstu augstskolu lektoriem, kuri māca latviešu valodu un kultūru; izdotas divas grāmatas: I. Zagorskas izveidotais mācību uzdevumu krājums “Latviešu valoda igauņu studentiem” un metodiskais līdzeklis “Latviešu valodas darbības vārdu tabulas”; sniegts atbalsts 10 latviešu valodas un kultūras popularizēšanas pasākumiem ārvalstu augstskolās.

Sniegts atbalsts latviešu diasporai ārvalstīs latviešu valodas apguvē un valodas saglabāšanā: sniegts materiāltehniskais atbalsts 35 nedēļas nogales skolām (24 skolas Eiropā, astoņas – ASV, divas

– Austrālijā, viena – Gruzijā); profesionālās pilnveidesursos Latvijā izglītoti 48 latviešu diasporas izglītības darbinieki; organizēti diasporas skolotāju profesionālās pilnveides semināri 60 skolotājiem Bredfordā, Lielbritānijā, 18 skolotājiem Bonnā, Vācijā un septiņiem skolotājiem Reikjavīkā, Islandē; organizētas divas latviešu valodas apguves nometnes diasporas un reemigrējušajiem bērniem un jauniešiem, sniegts atbalsts 16 izglītojošu pasākumu organizēšanai Eiropā, ASV, Austrālijā, Kanādā, Dienvidamerikā, Gruzijā un Krievijā; 99 diasporas nedēļas nogales skolas saņēmušas mācību un metodiskos materiālus.

Jaunatnes politika

23. tabula

Finanšu resursu izdevumi jaunatnes politikas īstenošanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
21.00.00 Jaunatnes politikas valsts programma	330 520	293 926
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programma „Jaunatne darbībā” 2007.–2013.gadam	2 228 659	1 142 806
70.10.00 „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra”	1 739 267	939 216

Lai nodrošinātu jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu un pasākumu īstenošanu, ministrija izstrādāja “Jaunatnes politikas valsts programmu 2014. gadam”. Programmas mērķi ir pilnveidot jaunatnes politikas koordināciju valsts un vietējā mērogā un darbu ar jaunatni, sekmējot jaunatnes politikas īstenošanā iesaistīto personu sadarbību, informācijas apmaiņu, attīstot vienmērīgu darbu ar jaunatni pārklājumu visā Latvijas teritorijā un sniedzot atbalstu pašvaldībām darbu ar jaunatni īstenošanai; veicināt jauniešu aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, paplašinot jauniešu iespējas iegūt jaunas zināšanas un prasmes. Programmas mērķi jaunatnes politikas nozarē tiek īstenoti piecos virzienos:

- 1) valsts atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās;
- 2) atbalsta pasākumi jauniešu sociālās iekļaušanas veicināšanai;
- 3) atbalsts jaunatnes organizāciju darbībai un iniciatīvām, iespēju nodrošināšana jaunatnes līdzdalībai;
- 4) pētniecības un informatīvais atbalsts;
- 5) starptautiskās sadarbības un pieredzes apmaiņas īstenošana.

Valsts atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās

Pieaugot pašvaldību kompetencei un izpratnei par darbu ar jaunatni nozīmīgumu, ik gadu pieaug to pašvaldību skaits, kurās darbojas jaunatnes lietu speciālists. 2014. gadā jau 104 Latvijas pašvaldībās strādāja jaunatnes lietu speciālisti vai kontaktpersonas darbam ar jauniešiem.

Pašvaldībās darbojās 182 jauniešu centri, tajā skaitā multifunkcionāli jauniešu iniciatīvu centri un dienas centri, kā arī 2015. gada laikā plānots, ka tiks atvērti vēl trīs jauniešu centri, taču vēl aizvien jauniešu centri nebija izveidoti 27 pašvaldībās. Jaunatnes lietu konsultatīvās padomes iniciēta, 25 pašvaldībās attīstās aktīva starpnozaru sadarbība un jaunatnes politikas saskaņota plānošana un īstenošana. 38 pašvaldībās jaunieši darbojās jauniešu domēs, aktīvi iesaistoties pašvaldības attīstībā, pieredzes apmaiņā un veidojot savstarpēju pašvaldību sadraudzību jaunatnes jomā.

44 pašvaldībās ir izstrādāts un apstiprināts pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokuments - stratēģija darbam ar jaunatni. Tas veicina ilgtermiņa jaunatnes politikas plānošanu un caurskatamību konkrētā jomā. Ik gadu vidēji 20 jaunatnes lietu speciālisti apgūst mācību programmu 80 akadēmisko stundu apjomā, kas palīdz uzsākt darbu ar jaunatni Latvijas pašvaldībās.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras īstenotās Jaunatnes politikas valsts programmas 2014. gadam ietvaros, īstenojot 32 projektus, nodrošināts atbalsts jauniešu centru darbībai pašvaldībās. Tas ļauj jauniešiem iesaistīties neformālās mācīšanās aktivitātēs. Aizvadītajā gadā atbalstīti 10 lokāla mēroga situācijas monitoringi, kas sniedz vērtējumu jaunatnes politikas īstenošanai pašvaldībās, viens jauniešu kluba "10x10" projekts tā darbības nodrošināšanai, īstenoti 14 sociālā atstumtības riska pakļauto jauniešu projekti – iniciatīvas, kā arī īstenoti deviņi projekti, lai nodrošinātu atbalstu jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalībai valsts jaunatnes politikas īstenošanā un starptautiskajā sadarbībā. Īstenots ilgtermiņa mācību kurss "Šķeļot viļņus", kurā kopumā piedalījušies 45 ieslodzījumu vietu darbinieki, pašvaldību un nevalstisko organizāciju pārstāvji, Valsts probācijas dienesta darbinieki un 43 jaunieši, kas atrodas ieslodzījumā.

Lai veiktu skaidrojošo darbu jauniešiem un pašvaldību darbiniekiem par jaunatnes politikas lomu lomu darba ar jaunatni sistēmas izveidi pašvaldībās, piecos plānošanas reģionos – Baltnavas, Jaunpils, Riebiņu, Rucavas, Kokneses, Beverīnas, Viesītes, Skrīveru, Ērgļu un Mērsraga novadā – notika 10 izbraukuma semināri.

Jaunatnes konsultatīvā padome

Aizvadītajā gadā aktīvs darbs noritēja Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas vadītajā jaunatnes konsultatīvajā padomē, kuras mērķis ir veicināt saskaņotas jaunatnes politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī sekmēt jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. Jaunatnes konsultatīvās padomes dalībnieki ir jauniešu organizācijas un ministrijas, kuru atbildībā ir ar jauniešu mērķgrupu saistītas aktivitātes un programmas. 2014. gada 14. augusta sēdē tās dalībnieki vienojās līdz 2015. gada 1. aprīlim izstrādāt jaunu jaunatnes politikas plānošanas dokumentu 2015.-2020. gadam.

Atbalsts jaunatnes līdzdalībai un iniciatīvām

Lai sekmētu jauniešu līdzdalību, nodrošinātu atbalstu jaunatnes organizāciju darbībai un līdzdalībai valsts jaunatnes politikas īstenošanā un starptautiskajā sadarbībā, sniegts atbalsts deviņiem jaunatnes organizāciju projektiem. Sadarbībā ar biedrību "Latvijas Jaunatnes padome" nodrošināta ES strukturētā dialoga ar jauniešiem ieviešana nacionālajā līmenī. Ministrija sadarbībā ar biedrību "Latvijas Jaunatnes padome" aizvadītajā gadā organizēja informatīvos pasākumus un jauniešu debates par līdzdalību un tās sniegtajām iespējām. Kopumā pasākumos piedalījās ap 400 jauniešu vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras īstenotās Latvijas un Šveices sadarbības programmas "Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos" ietvaros tika īstenotas 19 mācības jauniešiem (3-6 katrā plānošanas reģionā) ar kopējo dalībnieku skaitu – 373 un 12 mācības jaunatnes darbiniekiem, kurās piedalījās 212 dalībnieki. Papildus mācībām Vidzemes plānošanas reģionā organizēts reģionālais forums jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem un reģionālā konference Latgales plānošanas reģionā. Organizēta starptautiskā konference jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem, kurā piedalījās ap 250 dalībnieku. 2014. gadā programmas ietvaros Līvānu novada pašvaldībā atklāts jauniešu multifunkcionālais iniciatīvu centrs.

Pētniecības un informatīvais atbalsts jaunatnes politikas īstenošanā

Pamatojoties uz izstrādāto jaunatnes politikas īstenošanas indeksu, kas ļauj sistemātiski un konceptuāli apkopot un izvērtēt jaunatnes politikas ietekmi un rezultātus noteiktās jauniešu dzīves jomās un nodrošina iespēju, ievērojot vienotus parametrus, novērtēt jaunatnes politikas īstenošanas procesu gan Latvijā kopumā, gan katrā pašvaldībā atsevišķi, 2014. gadā veikts ikgadējais monitorings

jaunatnes jomā. Ikgadējā monitoringa ietvaros 10 pašvaldībās aprēķināts jaunatnes politikas indekss jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai.

Ministrija turpināja dalību Eiropas Jaunatnes politikas zināšanu centrā (*European Knowledge Centre on Youth Policy* (EKCYC)), piedaloties Eiropas līmeņa datu iegūšanā par jauniešu mobilitāti. 2014. gadā Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” ietvaros organizēja 42 informatīvos pasākumus, informējot par ES programmu “Erasmus+: Jaunatne darbībā”, ES jaunatnes informācijas tīklu Eurodesk un Eiropas Jaunatnes portālu. 2192 jaunatnes darbinieki, pedagogi un citas ieinteresētās personas iepazīs ar iespējām piedalīties programmā „Erasmus+: Jaunatne darbībā” un dažādās starptautiskās aktivitātēs, ar Eurodesk piedāvāto informācijas klāstu. Programmas mērķauditorijas informēšanas nolūkos aģentūra izstrādāja un publicēja 17 dažāda veida informatīvos un metodiskos materiālus jauniešiem, jaunatnes darbiniekiem, jauniešu līderiem, sociālajiem darbiniekiem un darbā ar jaunatni iesaistītajiem.

2014. gadā Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra noslēdza sadarbības līgumus ar 15 reģionālajiem koordinatoriem, kuri dažādos Latvijas reģionos izplata jauniešiem noderīgu informāciju. Reģionālie koordinatori snieguši 645 konsultācijas un noorganizējuši 134 informatīvus pasākumus dažādās Latvijas pilsētās, aptverot 3900 dalībniekus.

Ministrijas veiktā iepirkuma “Pozitīvas jaunatnes politikas aktivitāšu cikla pasākumu organizēšana” ietvaros tika izstrādāta pozitīvas jaunatnes politikas aktivitāšu cikla pasākumu koncepcija, kuras ietvaros viena no galvenajām aktivitātēm bija kampaņas “Tu esi Latvija” (turpmāk – TUESILV) īstenošana. Kampaņa “TUESILV” tika organizēta ar mērķi veicināt jauniešos piederības apziņu Latvijai un motivāciju aktīvi līdzdarboties sava novada, pilsētas un valsts dzīvē. Kampaņas laikā jaunieši no visas Latvijas tika aicināti interneta vietnē www.draugiem.lv/TUESILV iesūtīt savus stāstus, uzņemtās fotogrāfijas vai izveidotos videoklipus, kuros parādītu un stāstītu par piederību Latvijai. Kopā kampaņai tika saņemti gandrīz 800 stāsti, video un fotogrāfijas.

2014. gada noslēgumā notika arī konkurss “Darbs ar jaunatni 2014”. Konkursa mērķis bija izteikt atzinību par ieguldījumu jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanā Latvijā aktīvākajām pašvaldībām, darbā ar jaunatni iesaistītām personām un jaunatnes organizācijām. Kopumā konkursam tika iesūtīti 49 pieteikumi, un gada balvu saņēma deviņi pretendenti pašvaldību, jaunatnes organizāciju un darbā ar jaunatni iesaistīto personu kategorijā.

Nozares vadība

24. tabula

Finanšu resursu izdevumi nozares vadības nodrošināšanai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
97.00.00 Nozares vadība un politikas plānošana	4 148 003	4 104 524
97.01.00 Ministrijas centrālā aparāta darbības nodrošināšana	3 699 725	3 699 189
97.02.00 Nozares vadības atbalsts pasākumi	448 278	405 335

Nozares politikas veidošana, vadība un uzraudzība

Pārskata gadā nodrošināts ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas juridiskais atbalsts. Izstrādāti atbalsta tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kuros ministrija ir lietas dalībnieks.

Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts un tai piekrītošo nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu, turpinājās objektu, tajā skaitā to īpašuma tiesību, tiesiska sakārtošana. Procentuāli lielākā daļa objektu ir nodoti ministrijas padotības iestāžu bezatlīdzības lietojumā un pārvaldīšanā, tajā skaitā apsaimniekošanā, lai īstenotu nepārtrauktu objektu pārvaldīšanas procesu un izvēlētos optimālas pārvaldīšanas darba metodes, tādējādi nodrošinot objektu lietojuma īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā ekspluatācijas laikā, kā arī sabiedrības un personas drošības vai veselības aizskārums nepieļaujamību. Ministrija veic šī pārvaldīšanas procesa virsuzraudzību. Turpinot funkciju nodrošināšanai nevajadzīgo objektu nodošanu, ministrija 2014. gadā ir nodevusi 47 nekustamos īpašumus valsts dibinātu augstskolu – atvasinātu publisku personu īpašumā vai Finanšu ministrijas un citu ministriju valdījumā, pašvaldību un privātpersonu īpašumā, kā arī valsts akciju sabiedrības “Privatizācijas aģentūra” valdījumā.

Juridiskajā jomā 2014. gadā nodrošināta ministrijas pārvaldes lēmumu, līgumu un ministrijas izstrādāto tiesību aktu projektu iepriekšējā tiesiskuma papildpārbaude, ministrijas un ministrijas padotībā esošo iestāžu sagatavoto administratīvo aktu likumības un lietderības izvērtēšana, veikta ministrijas padotībā esošo iestāžu iekšējo normatīvo aktu projektu tiesiskuma pārbaude, kā arī metodiskā palīdzība tiesību aktu projektu izstrādē.

2014. gadā veiktas 76 iepirkumu procedūras, kuru rezultātā noslēgti 62 publisko iepirkumu līgumi par kopējo summu 12 655 115 eiro bez PVN.

Ministrija kopš 2011. gadu ir mērķtiecīgi virzījusies uz maksimālu elektronisko dokumentu apriti. Arī 2014. gadā tā turpināja pilnveidot dokumentu aprites procesus un dokumentu vadības sistēmu “Impulss”, tādējādi mazinot administratīvo slogu.

Pārskata periodā pilnveidoti arī personālvadības procesi un nodrošināta lēmumu pieņemšanas caurskatāmība.

Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība

25. tabula

Finanšu izdevumi Eiropas Savienības lietām un starptautiskajai sadarbībai

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
16.00.00 Eiropas Savienības lietas un starptautiskā sadarbība	436 438	419 381

Ministrija veica ES lēmumu projektu ietekmes izvērtējumu, Latvijas interešu pārstāvēšanu ES lēmumu sagatavošanā un pieņemšanā, tai skaitā Latvijas nacionālo pozīciju un ar tām saistīto instrukciju izstrādāšanu par ES tiesību aktu un politikas iniciatīvu projektiem. Tāpat ministrija nodrošināja nozares kompetences Latvijas normatīvo aktu saskaņošanu ar ES tiesību aktiem un politikas dokumentiem un divpusējās starptautiskās sadarbības un sadarbības ar starptautiskajām organizācijām īstenošanu.

Ministrija tika pārstāvēta četrās ES Izglītības, jaunatnes lietu, kultūras un sporta ministru padomes sanāksmēs, četrās ES Konkurētspējas ministru padomes sanāksmēs, kā arī vienā neformālajā ES Sporta ministru sanāksmē un divās neformālajās ES Konkurētspējas ministru sanāksmēs. Par tajās izskatāmajiem jautājumiem sagatavoti 11 informatīvie ziņojumi valdībai un sagatavotas, apspriestas un apstiprinātas nacionālās pozīcijas:

- izglītībā – septiņas nacionālās pozīcijas, tai skaitā: par efektīvu un inovatīvu izglītību un apmācību, lai veiktu ieguldījumus prasmēs – atbalsts 2014. gada Eiropas Semestrim; par prasmju attīstību un nodarbinātības uzlabošanu PISA (*The Programme for International Student Assessment*) un PIAAC (*Survey of Adult Skills*) rezultātu kontekstā; par daudzvalodību un valodu prasmju attīstību; par kvalitātes nodrošināšanu, atbalstot izglītību un apmācību; par skolotāju efektīvu izglītību; par izglītības un apmācības ekonomisko pamatojumu stratēģijas “Eiropa 2020” vidusposma pārskatīšanas kontekstā; par uzņēmējspējas veicināšanu izglītībā un apmācībā;
- jaunatnes lietās – piecas nacionālās pozīcijas: par ES darba plānu jaunatnei 2014.-2015. gadam; par pārskatu pār strukturētā dialoga procesu, tostarp jauniešu sociālo iekļaušanu; par jauniešu uzņēmējspējas veicināšanu, lai sekmētu jauniešu sociālo iekļautību; par starpnozaru jaunatnes politikas veidošanu, lai veiksmīgāk risinātu jauniešu sociāli ekonomiskos izaicinājumus; par jauniešu iespēju veicināšanu izmantot savas tiesības, lai palielinātu savu patstāvību un līdzdalību pilsoniskajā sabiedrībā;
- sportā – piecas nacionālās pozīcijas: par dzimumu līdztiesību sportā; par lielo sporta pasākumu ekonomisko, sociālo un vides ilgtspējību; par ES sporta darba plānu 2014.- 2017. gadam; par sportu un fiziskajām aktivitātēm skolas vecumā; par sportu kā inovāciju un ekonomikas izaugsmes virzītājspēku;
- zinātnē – astoņas nacionālās pozīcijas: par Eiropas Komisijas progresa ziņojumu par Eiropas Pētniecības telpu; par kopējo ES un Eiropas Kosmosa aģentūras vīziju par kosmosa konkurētspējas veicināšanu; par ESFRI (*European Strategy Forum on Research Infrastructures*) ceļkartes ieviešanu; par pētniecību un inovāciju kā avotiem atjaunotai izaugsmei; par Eiropas kosmosa renesansi: virzieni un nākotnes izaicinājumi; par Eiropas Pētniecības telpas 2014. gada progresa ziņojumu; par partnerību pētniecības un inovācijas jomā Vidusjūras reģionā.

2014. gadā IKVD turpināja Eiropas kvalitātes nodrošināšanas ietvarstruktūras profesionālajā izglītībā un profesionālajā tālākizglītībā jeb EQAVET ieviešanu profesionālajā izglītībā Latvijā. EQAVET īsteno praktisku sadarbību, apvienojot ES dalībvalstis, sociālos partnerus un Eiropas Komisiju, vienotu kritēriju izveidei un ieviešanai profesionālās izglītības un profesionālās tālākizglītības kvalitātes nodrošināšanai. Vienotu Eiropas kritēriju ieviešana ir būtiska, lai veicinātu profesionālās izglītības un apmācības attīstību, mūžizglītību, pedagogu un izglītojamo mobilitāti, kā arī sekmētu kvalitātes kultūras ieviešanu un pilnveidi.

Pārskata gadā izstrādāts profesionālās izglītības kvalitātes vērtēšanas sistēmas pilnveides projekts, notika vairāki semināri par EQAVET rādītāju noteikšanu un piemērošanu Latvijas izglītības sistēmā, kuros piedalījās sadarbības un sociālie partneri no Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības, valsts pārvaldes institūciju pārstāvji no Izglītības un zinātnes ministrijas, Valsts ieņēmumu dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, kā arī Profesionālās izglītības biedrības, nozaru ekspertu padomju pārstāvji, akreditācijas ekspertu komisijas vadītāji un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestāžu vadītāji. Iesaistīto pušu viedokļi par EQAVET indikatoru atbilstību Latvijas profesionālās izglītības sistēmai tika apkopoti, izvērtēti, un EQAVET rādītāji iekļauti Ministru kabineta noteikumu projektā par izglītības kvalitātes vērtēšanu.

Lai pilnveidotu nacionālās izglītības kvalitātes novērtēšanas sistēmu, 2014. gadā sākts darbs pie izglītības iestāžu un programmu pašnovērtēšanas vadlīnijām vispārējā izglītībā un profesionālajā izglītībā. Šajās vadlīnijās paredzēts iestrādāt arī EQAVET rādītājus.

Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas reglamentēto profesiju jomā nodrošināta līdzdalība Eiropas Komisijas Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un mazo un vidējo uzņēmumu ģenerāldirektorāta vadītajā darbībā, lai nodrošinātu modernizētās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas direktīvas ieviešanu ES un EEZ valstīs. Modernizētā profesionālās kvalifikācijas atzīšanas direktīva 2013/55/ES ir grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra direktīvai 2005/36/EK par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu. Šie grozījumi paredz profesionāļu mobilitātes veicināšanu iekšējā tirgū, modernizējot profesionālās kvalifikācijas atzīšanas mehānismu. Latvijas profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinators regulāri piedalījās Eiropas Komisijas Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinātoru grupas un apakšgrupu sanāksmēs, kurās 2014. gada gaitā turpinājās darbs pie direktīvā paredzēto jaunievedumu, jo īpaši – Eiropas Profesionālās kartes un brīdināšanas mehānisma, praktiskās īstenošanas nosacījumu izstrādes. Direktīvai ir jābūt ieviestai līdz 2016. gada 18. janvārim, tādēļ aktīvi norisinājās darbs pie grozījumu izstrādes likumā “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” un sadarbība un konsultācijas ar citām ministrijām un profesionālajām asociācijām, uz kurām attieksies direktīvas grozījumi.

Lai veicinātu starptautisko sadarbību, informācijas, ekspertu, izglītojamo un pedagogu apmaiņu ar citām valstīm, kā arī līdzdalību starptautiskās aktivitātēs un projektos, tika parakstīti šādi starptautiskie līgumi un to izpildprogrammas:

- Latvijas Republikas valdības un Tadžikistānas Republikas valdības līgums par sadarbību izglītības un zinātnes jomā (parakstīts 2014. gada 10. jūnijā);
- Latvijas Republikas valdības un Gruzijas valdības līgums par sadarbību izglītībā un zinātnē (parakstīts 2014. gada 21. martā).

Sadarbības līguma, kas noslēgts starp Latvijas Republikas valdību no vienas puses un Valonijas-Briseles federācijas un Valonijas valdību no otras puses, darba programma 2014.-2016.gadam (parakstīta 2014. gada 23. aprīlī) un Latvijas un Flandrijas sadarbības programma 2015.-2017. gadam (parakstīta 2014. gada 15. maijā). Ministrija uzsāka un turpināja vairāku starptautisko līgumu, saprašanās memorandu un līgumu izpildprogrammu saskaņošanu ar Armēniju, Filipīnām, Indiju, Malaiziju, Šrilanku, Ungāriju, kā arī pieņēma Latvijā akreditētus ārvalstu vēstniekus un augsta līmeņa Eiropas Komisijas, UNESCO un ārvalstu delegācijas.

Ministrija turpināja stipendiju piešķiršanu diviem studentiem no Latvijas studijām Eiropas Universitātes institūtā 2014./2015. akadēmiskajā gadā.

Sekmīgi turpinājās darbība Ziemeļvalstu Ministru padomes izglītības programmā *NordPlus* 2012.-2016. gadam.

Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru, Daugavpils Universitāti un Daugavpils pilsētas domi 2014. gada 27.-29. jūnijā Daugavpilī rīkoja 17. Baltijas valstu studentu dziesmu un deju svētku “Gaudeamus”, pulcējot vairāk nekā 4000 dalībnieku no Lietuvas, Igaunijas un Latvijas.

Sadarbība ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju OECD

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija OECD ir viena no ietekmīgākajām starptautiskajām ekonomiskās sadarbības organizācijām, kas sniedz iespēju uz vienlīdzības principiem uzturēt dialogu ar pasaules ekonomikas lielvalstīm, kā arī ieviest OECD standartus Latvijai svarīgās ekonomikas un sociālajās sfērās, tostarp izglītībā un zinātnē.

Pārskata gadā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijai sagatavots informatīvais valsts ziņojums par Latvijas izglītības sistēmu (*Country Background Report*). Ministrija piedalījās OECD Ekonomiskā pārskata (*Economic Review*) par Latviju sagatavošanā, sagatavoja informāciju vairākiem OECD pētījumiem – pētījumam “Izglītība tuvplānā” (*Education at a Glance*), pētījumam “Zinātne un sabiedrība” (*Science and Society*) un Labklājības ministrijas koordinētajam OECD pētījumam “Sociālā politika jauniešiem”, aktīvi strādāja Valsts kancelejas organizētajā OECD Publiskās pārvaldības komitejas pārstāvju misijas sanāksmē ar pedagogu asociāciju un vecāku apvienības pārstāvjiem.

Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Padomē

26. tabula

Finanšu izdevumi Latvijas prezidentūrai ES Padomē

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
96.00.00 Latvijas Prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā	743 551	506 558

Gatavojoties Latvijas prezidentūrai ES Padomē (turpmāk – Latvijas prezidentūra) 2015. gada 1. pusgadā, 2014. gadā Latvijas prezidentūrā tieši iesaistītie darbinieki turpināja dalību centralizētajās saturiskajās mācībās, kā arī piedalījās daždos pasākumos, lai gūtu informāciju par citu valstu ES Padomes prezidentūras pieredzi. 2014. gadā ministrija savas kompetences ietvaros, konsultējoties ar Eiropas Komisiju, ES Padomes ģenerālsēkretariātu, trio partnervalstīm un citām iesaistītajām pusēm, izstrādāja Latvijas prezidentūras sešu mēnešu darba programmu un sagatavoja Latvijas prezidentūras pasākumu plānu savas kompetences jomās. Gada nogalē tika uzsākts darbs pie Latvijas prezidentūras ietvaros rīkoto ES Padomju un Rīgā notiekošo samāksmju darba kārtībās iekļauto politikas dokumentu projektu sagatavošanas, kā arī projektu pieteikumu sagatavošanas Erasmus+ līdzfinansēto pasākumu norises nodrošināšanai.

2014. gada 10. un 11. novembrī Rīgā notika pirmais Latvijas prezidentūras pasākums – Pirmā vecāko amatpersonu sanāksme Piektās ASEM (Āzijas-Eiropas) izglītības ministru sanāksmes sagatavošanai. Sanāksmes galvenais uzdevums bija sagatavot ministru sanāksmes darba kārtību, t.sk. priekšlikumus Āzijas un Eiropas sadarbības prioritātēm izglītības jomā nākamajiem gadiem, un uzsākt darbu pie ministru sanāksmes secinājumu projekta sagatavošanas. Pasākumā piedalījās 89 izglītības jomas amatpersonas un eksperti no 33 valstīm un 11 organizācijām un institūcijām.

Savukārt 2014. gada 17. un 18. decembrī, kopā pulcējot 66 izglītības jomas amatpersonas no 26 ES dalībvalstīm un Eiropas Komisijas, Rīgā notika Augsta līmeņa ekspertu darba grupas sanāksme izglītības un apmācības jautājumos. Divu dienu tikšanās ieskicēja vajadzību pēc izmaiņām Eiropas stratēģiskās sadarbības ietvarā “Izglītība un apmācība 2020” (ET2020), pielāgojot to mūsdienu darba tirgum un globālās konkurences apstākļiem.

Informācijas tehnoloģiju attīstība

27. tabula

Finanšu resursu izdevumi informācijas tehnoloģiju attīstībai un uzturēšanai izglītībā

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, Microsoft līguma un projektu nodrošināšana	1 618 032	1 594 410

Izvirzīto mērķu sasniegšanai tika īstenoti ministrijas 2014. gada rīcības plānā paredzētie uzdevi, ko nodrošina valsts budžeta programmas 07.00.00 „Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, Microsoft līguma un projektu nodrošināšana” vadība ar kopējo valsts budžeta dotācijas apjomu 1 618 032 eiro.

2014. gadā nodrošināta Valdības rīcības plāna pasākuma Nr. 127.5. īstenošana, kas nosaka, ka tiks izveidota valsts informācijas komunikāciju tehnoloģiju (turpmāk – IKT) arhitektūra, identificētas ieviešamās IKT jomas aktivitātes ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā un izstrādāti Ministru kabineta noteikumu projekti, definējot projektu ieviešanas nosacījumus. Ministrija kopā ar citiem resoriem ir nodrošinājusi līdzdalību minēto pasākumu īstenošanā, ko vada Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Ir izstrādāta resora IKT organizācijas attīstības stratēģija un apzinātas nepieciešamās strukturālās reformas kvalitatīvai turpmāko IKT pakalpojumu attīstībai.

Sākot ar 2014. gada janvāri, ministrijā tiek īstenots grāmatvedības centralizācijas projekts, lai nodrošinātu centralizētu ministrijas un tās padotības iestāžu budžeta plānošanas, grāmatvedības un personāla pārvaldības informācijas apriti un mazinātu administratīvo slogu.

Turpinot nozares pakalpojumu modernizāciju, tika sagatavots un 2014. gada 18. jūnijā Ministru kabinetā apstiprināts koncepcijas projekts “Par Valsts izglītības informācijas sistēmas attīstības koncepciju”. Resora ietvaros tika uzsākta publiskā iepirkuma atklātais konkurss, kurš paredz Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk – VIIS) 3. kārtas funkcionalitātes izstrādātāju atlasī.

Noslēdzot 2007.-2013. gada plānošanas periodu, 2014. gada 9. decembrī Valsts kancelejai tika iesniegts informatīvais ziņojums par izglītības sistēmas informatizācijas programmas “Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas izglītības kvalitātei” gala ietekmes novērtējumu, kas noslēdza programmas īstenošanu.

2014. gadā, īstenojot ERAF līdzfinansēto projektu “Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide”, veiktas iepirkumu procedūras un uzsākta aparatūras un programmatūras piegāde projekta partneriem.

Īstenojot VIIS uzturēšanas līguma vadību, nodrošināta kvalitatīva sistēmas darbība un tālāka attīstība. 2014. gadā veikta VIIS funkcionālā pilnveide atbilstoši līgumsaistībām par kopumā 3 800 cilvēkstundām. Starpresoru vienošanās ietvaros izveidota automatizēta datu apmaiņa ar Valsts ieņēmumu dienestu, Uzņēmumu reģistru, Sodu reģistru, Valsts reģionālās attīstības aģentūru, Jelgavas domi un Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju.

Paralēli VIIS attīstībai saskaņā ar projektu līgumos paredzēto 2014.gadā tiek uzturēti rezultāti arī tādiem projektiem kā “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas 2. kārtā” un “IZM sistēmu pielāgošana euro ieviešanai”.

Pārskata gadā panākta vienošanās par SIA “Microsoft Latvia” un ministrijas turpmāko sadarbību programmas “Partners in Learning” ietvaros. Plānots, ka 2015. gadā tiks parakstīts sadarbības līgums programmas īstenošanai.

Lai nodrošinātu IKT jomas projektu vadības kapacitāti, 2014. gada 3. novembrī uzsākta sadarbība ar SIA “Dynamic University”. Tās ietvaros tiek veikta esošajiem un plānotajiem projektiem piesaistīto projektu vadītāju koordinēšana.

Gatavojoties Latvijas prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē, veikta specializētā datortīkla izbūve atbilstoši ES klasificēto dokumentu aprites prasībām un sadarbībā ar CERT uzstādīta agrīnā brīdinājumu sistēma (sensoru tīkls), kā arī veikti dažādi citi inženiertehniski darbi, lai uzlabotu IKT pakalpojumu kvalitāti, t.sk. nepārtrauktību.

Eiropas Savienības struktūrfondi un ārvalstu finanšu instrumenti

28. tabula

Finanšu resursu izdevumi ES struktūrfondu un ārvalstu finanšu instrumentu projektu īstenošanai⁹

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2014. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
62.00.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana	130 539 704	130 034 796
62.02.00 Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējumu (2007-2013)	32 819 438	32 819 436
62.06.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	47 645 152	47 452 754
62.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošanu (2007-2013)	50 075 114	49 762 606
63.00.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana	41 986 837	41 582 085
63.02.00 Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansējumu (2007-2013)	13 727 055	13 727 033
63.06.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	12 415 315	12 059 613
63.07.00 Atmaksas un avansi pašvaldībām vai citiem struktūrfondu finansējuma saņēmējiem par Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu īstenošanu (2007-2013)	14 175 054	14 173 685
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	1 669 413	1 621 754
64.00.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) projektu un pasākumu īstenošana	45 174	38 521
64.06.00 Eiropas Lauksaimniecības garantijas fonda (ELGF) maksājumi (2007-2013)	31 091	25 182
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantijas fonda (ELGF) maksājumi (2014-2020)	14 083	13 339
65.00.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana	423 494	420 392
65.07.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2007-2013)	5 107	4 679
65.08.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2007-2013)	407 664	406 255
65.09.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2014-2020)	10 723	9 457
69.00.00 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežas sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana	4 179 514	3 507 791
69.02.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežas sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	2 978 942	2 335 571
69.06.00 3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” projektu īstenošana	1 200 572	1 172 220

⁹ Informāciju par 70.09.00 apakšprogrammas „Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā”” 2007.–2013. gadam” un 70.10.00 apakšprogrammas „VA „Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra” budžeta programmu skatīt tabulā “Finanšu resursu izdevumi jaunatnes politikas nodrošināšanai”.

Informācija par 70.13.00 programmu “Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm” pievienoti tabulai Eiropas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana.

70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	35 111 022	23 668 773
70.05.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	3 396 694	3 075 742
70.06.00 Līdzdalība Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	2 048 042	2 018 554
70.07.00 Eiropas Savienības starptautiskās sadarbības programmu un motivāciju izglītības īstenošanas nodrošināšana	7 458 729	3 843 704
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	3 912 554	3 021 889
70.09.00 Eiropas Savienības jauniešu neformālās izglītības programmas „Jaunatne darbībā” 2007.-2013. gadam	2 228 659	1 142 764
70.10.00 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	1 739 267	939 217
70.11.00 Dalības Eiropas Savienības izglītības sadarbības projektos	920 729	477 905
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	180 971	175 544
70.13. Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	36 728	24 303
70.15.00 Eiropas Savienības programmas Erasmus + projektu īstenošanas nodrošināšana	13 188 649	8 949 151
71.00.00. Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	173 963	134 803
71.06.00. Eiropas Ekonomikas zonas finanšu un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	173 963	134 803
72.00.00 Latvijas un Šveices sadarbības programmas projektu un pasākumu īstenošana	776 743	595 792
72.06.00 Atbalsts jaunatnes politikas attīstībai	707 068	530 004
72.07.00 Grantu shēmas „Šveices zinātnieku aktivitātes Latvijā” nodrošināšana	69 675	65 788
73.00.00 Pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētie projekti	181 191	178 894
73.06.00 Līdzdalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus ietvarprogrammā	181 191	178 894

2014. gadā ministrijas budžetā nodrošināts finansējums ES fondu projektu īstenošanai 125 070 411 eiro apmērā, tajā skaitā ESF projektiem – 27 855 051 eiro apmērā, ERAF projektu īstenošanai – 97 215 360 eiro apmērā. Atmaksa valsts pamatbudžetā par īstenotajiem ESF un ERAF projektiem ir veikta 46 546 469 eiro apmērā.

2014. gadā pabeigta ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda plānošanas dokumentu izstrāde. 2014. gada 20. jūnijā Eiropas Komisija ir oficiāli apstiprinājusi Latvijas Partnerības līgumu Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodam, savukārt 2014. gada 11. novembrī apstiprināta darbības programma “Izaugsme un nodarbinātība”. Partnerības līgums un darbības programma nosaka ieguldījumu prioritātes un atbalsta veidus jaunajā plānošanas periodā, tai skaitā zinātnē un izglītībā. Pārskata gadā arī turpinājās darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” papildinājuma izstrāde, – vairākiem programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem ir izstrādāti īstenošanas nosacījumi:

- 8.1.2. specifiskajam atbalsta mērķim (turpmāk – SAM) – uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi – veikta vispārējās izglītības iestāžu tīklu raksturojošās statistikas datu analīze, izstrādāti priekšatlases kritēriji izglītības iestādēm, kurās paredzētas investīcijas SAM ietvaros, Un izstrādāts priekšlikums pašvaldību attīstības programmu investīciju plānam attiecībā uz pašvaldības plānotajām investīcijām vispārējās izglītības infrastruktūrā 8.1.2. SAM ietvaros.
- 8.3.1. SAM – attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu – izstrādāti projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji un iesniegti izskatīšanai 2014.-2020. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda izglītības, prasmju un mūžizglītības prioritārā virziena apakškomitejā un izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts par 8.3.1. SAM īstenošanas nosacījumiem.

- 8.3.3. SAM – attīstīt Nodarbinātības valsts aģentūrā neregistrēto NEET jauniešu (jaunieši, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu) prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā – izstrādāts vienas vienības izmaksu metodikas projekts, izstrādāti un apstiprināti vērtēšanas kritēriji 2014.-2020. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda uzraudzības komitejā un izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts par 8.3.3. SAM īstenošanas nosacījumiem.
- 8.3.4. SAM – samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus – 2014. gadā ir veikti divi pētījumi par priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu: skolu aptauja "Par priekšlaicīgas mācību pamešanas iemesliem un riskiem jauniešiem vecuma grupā no 13 līdz 18 gadiem" un pētījums "Atbalsts 18-24 gadus vecu personu, kuri ir priekšlaicīgi pametuši mācības, iesaistei un reintegrācijai mūžizglītībā: pierādījumi mērķtiecīgai kompensējošai un preventīvai stratēģijai izglītībā".

Ministrija veikusi arī atbildīgās iestādes darbu ES fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda finansējuma uzraudzībā un koordinācijā. Izstrādāti ministrijas ceturkšņa ziņojumi par ES struktūrfondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ieviešanu par 2007.-2013. gada plānošanas periodu un ziņojums par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros.

2014. gadā ESF un ERAF aktivitāšu un apakšaktivitāšu ietvaros nodrošināta 189 projektu ieviešana, tajā skaitā 80 ESF projektu un 109 ERAF projektu ieviešana.

2014. gadā ministrija izstrādājusi un valdība apstiprinājusi divus Ministru kabineta noteikumus – 2014. gada 23. septembra Ministru kabineta noteikumus "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.1.2. aktivitātes "Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās" otro projektu iesniegumu atlases kārtu" un 2014. gada 25. novembra Ministru kabineta noteikumus "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.1.3.3. apakšaktivitāti "Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība".

2014. gadā izstrādāti seši Ministru kabineta noteikumu grozījumi noteikumos Nr. 70, Nr. 705, Nr. 189, Nr. 625, Nr. 256 un Nr. 380 un divi grozījumi darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājumā (Ministru kabineta rīkojums Nr. 381 un Nr. 730).

ES fondi zinātnē

Lai veicinātu zinātnisko institūciju līdzdalību ES pētniecības un inovāciju pamatprogrammās un sekmētu starptautisko sadarbību pētniecības un tehnoloģiju jomā, izstrādāti un 2014. gada 23. septembrī Ministru kabinetā apstiprināti noteikumi par ES struktūrfondu 2.1.1.2. aktivitātes "Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem zinātnē un tehnoloģijās" otrās kārtas ieviešanas nosacījumiem, nodrošinot ERAF finansējumu projektu īstenošanai 2,1 miljona eiro apmērā.

Zinātnisko institūciju strukturālo reformu īstenošanai, tajā skaitā zinātnisko institūciju konsolidācijai, konkurētspējīgo zinātnisko institūciju rīcības uzlabošanai atbilstoši informatīvajam ziņojumam "Par Latvijas zinātnes strukturālo reformu īstenošanu līdz 2015. gada 1. jūlijam" tika izstrādāti grozījumi plānošanas dokumentos un 2014. gada 25. novembrī Ministru kabinetā apstiprināti noteikumi par jaunas ES struktūrfondu 2.1.1.3.3. apakšaktivitātes "Zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes attīstība" īstenošana, piesaistot ERAF finansējumu 11,87 miljonu eiro apmērā, ko veido finansējums zinātniskās izcilības attīstībai 4,46 miljonu eiro un zinātnisko institūciju konsolidācijas atbalstam 7,41 miljonu eiro apmērā.

Pabeigta ERAF 2.1.1.1. aktivitātes "Atbalsts zinātnei un pētniecībai" 3. kārtas projektu iesniegumu atlase, kuras ietvaros izvērtēti 112 projektu iesniegumi. Atlases rezultātā apstiprināts 41 projekts ar kopējo ERAF finansējumu 10,76 milj. eiro. 2.1.1.1. aktivitātes 2. kārtas ietvaros turpināta 24 projektu īstenošana ar kopējo ERAF finansējumu 6,19 milj. eiro.

2014. gadā turpinājās ERAF aktivitātes "Zinātnes infrastruktūras attīstība" pirmās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošana, kuras ietvaros tiek realizēti deviņi projekti, pilnveidojot zinātnes un pētniecības aprīkojumu un izveidojot tā darbībai atbilstošu infrastruktūru deviņos valsts nozīmes pētniecības centros, kopumā modernizējot 27 valsts nozīmes pētniecības centrus veidojošās valsts zinātniskās institūcijas. Pētniecības centru infrastruktūras attīstībai 2007.-2013. gada plānošanas periodā piešķirts ERAF līdzfinansējums 80,2 miljonu eiro.

ES fondi augstākajā izglītībā

2014. gadā turpinājās ESF 1.1.2.1.1. apakšaktivitātes "Atbalsts maģistra studiju programmu īstenošanai" un 1.1.2.1.2. apakšaktivitātes "Atbalsts doktora studiju programmu īstenošanai" 1. un 2. kārtas projektu īstenošana. Ar ESF atbalstu no 2009. līdz 2014. gada beigām stipendijas saņēmēji 2030 maģistranti un 1949 doktoranti, t.sk. 2014. gadā no jauna stipendijas ieguvuši 126 maģistranti un 35 doktoranti.

ERAF 3.1.2.1.1. apakšaktivitātes "Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem" ietvaros līdz 2014. gada beigām ir modernizētas 23 augstskolas un koledžas, kuras īsteno augstākās izglītības studiju programmas prioritārajos virzienos, savukārt astoņu projektu īstenošana vēl turpinās, tai skaitā tādu apjomīgu un nozīmīgu projektu īstenošana kā Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra būvniecība Torņakalnā un Rīgas Tehniskās universitātes vienotā teritoriālā kompleksa izveide Ķīpsalā.

ES fondi profesionālajā izglītībā

Ministrijas uzraudzībā 2014. gadā ERAF 3.1.1.1. apakšaktivitātes "Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai" ietvaros 11 profesionālo izglītības iestādes turpināja īstenot infrastruktūras modernizācijas projektus. 2014. gadā noslēdzās astoņu projektu īstenošana šīs aktivitātes pirmās projektu iesniegumu atlases ietvaros, tika modernizētas piecas profesionālās izglītības iestādes.

ESF 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes "Nozaru kvalifikāciju sistēmas izveide un profesionālās izglītības pārstrukturizācija" ietvaros līdz 2014. gada beigām ir izstrādāts 61 profesijas standarts un 19 profesionālās kvalifikācijas pamatprasības. 2014. gadā uzsākta modulāro izglītības programmu izstrāde 22 profesionālās izglītības pamatprogrammām un 34 profesionālās tālākizglītības programmām, kā arī profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izstrāde 32 profesionālajām kvalifikācijām.

ESF 1.2.1.1.3. apakšaktivitātes "Atbalsts sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošanas kvalitātes uzlabošanai un īstenošanai" ietvaros 897 personas ieguvušas darba tirgum nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju.

Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1. SAM "Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" projektā "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana garantijas jauniešiem" ietvaros tika noslēgti sadarbības līgumi ar 35 profesionālajām izglītības iestādēm, kurās ar projekta finansējumu mācības uzsāka 2505 jaunieši.

ES fondi vispārīgajā izglītībā

ESF 1.2.2.3.2. aktivitātes “Atbalsts izglītības pētījumiem” projekta ietvaros nodrošināta Latvijas dalība starptautiskos izglītības pētījumos, kas saistīti ar izglītības kvalitātes un mācību vides izvērtējumu: Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) PISA (Starptautiskā skolēnu zināšanu novērtēšanas programma); OECD TALIS (Starptautisks mācīšanas un apguves izvērtējums) un Āzijas – Eiropas sanāksmes Mūzizglītības foruma (ASEM LLL Hub) izglītības pētījumos.

Ārvalstu finanšu instrumenti

Pārskata periodā **Latvijas un Šveices sadarbības programmā** tika panākta pieejamā finansējuma efektīvāka apguve un aktivitāšu atpazīstamība sabiedrībā, par ko liecināja projektu iesniegumu skaita un kvalitātes pieaugums.

Prioritārās jomas “Cilvēkresursu un sociālā attīstība” ietvaros 2014. gadā Šveicē izsludināja “Stipendiju fonda” sesto atklāta konkursa kārtu Latvijas doktorantiem un jauniešiem zinātniekiem darbam Šveices augstākās izglītības un pētniecības institūcijās kopīgu projektu veikšanai. Sešos konkursos no 65 saņemtajiem pretendentu iesniegumiem tika apstiprināti 26 stipendiāti, apgūstot 97% no konkursiem paredzētā kopējā finansējuma.

Šveices speciālistu mobilitāti Latvijas virzienā savukārt nodrošināja grantu shēma “Šveices pētnieku aktivitātes Latvijā”, piesaistot pētniekus lekciju lasīšanai un pieredzes apmaiņai Latvijas augstākās izglītības iestādēs un zinātniskajās institūcijās. Ceturtajā grantu shēmas konkursā, kas noslēdzās 2014. gada beigās, no 50 saņemtajiem pretendentu iesniegumiem tika apstiprināti 48 iesniegumi. Pārskata periodā notika 66 pētnieku vizītes, taču, ņemot vērā īso mobilitātes termiņu, apakšprojektu izmaksas bija zemas. Ņemot vērā to, ka grantu shēma noslēgsies jau 2015. gadā, neizmantotā finansējuma daļa pēc ministrijas ierosinājuma tika pārdalīta uz “Stipendiju fonda” budžetu rezerves sarakstā esošajiem atbalstāmajiem projektu iesniegumiem.

Prioritārās jomas “Drošība, stabilitāte un atbalsts reformām” ietvaros programmā „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos” tika izveidoti 17 multifunkcionāli jauniešu iniciatīvu centri 17 Latvijas pašvaldībās. Līdz 2014. gada beigām notikuši 105 no kopumā 160 plānotajiem semināriem jauniešiem un personām, kas iesaistītas darbā ar jauniešiem. Ņemot vērā programmā radušos ietaupījumus, 2015. gadā plānots papildus izveidot vēl 5-6 centrus, pārsniedzot projektā plānotos rezultātus.

2014. gada 1. janvārī jaunu posmu Eiropas Savienības programmu jomā iezīmēja **izglītības, mācību, jaunatnes un sporta programmas Erasmus+** uzsākšana (2014.-2020.). Atbilstoši Erasmus+ darbības jomām, ministrija tika norīkota par atbildīgo valsts iestādi šīs programmas īstenošanai Latvijā. 2014. gada 16. septembrī valdība atbalstīja ministrijas priekšlikumu par līdzfinansējuma piešķiršanu mobilitātes aktivitāšu nodrošināšanai augstākajā izglītībā. Studentu mobilitātes nodrošināšanai 2014. gadā papildus kļuva pieejami 1 316 887 eiro, savukārt personāla mobilitātes nodrošināšanai – 100 380 eiro, kas ir 20% no kopējā finansējuma apjoma. Arī turpmākajos programmas Erasmus+ īstenošanas gados būs pieejams 20% valsts līdzfinansējums gan personāla, gan studentu mobilitātei. Latvijai pieejamais programmas Erasmus+ finansējums visam septiņu gadu darbības periodam tiek plānots ap 105 miljoniem eiro, paredzot sniegt atbalstu 50 000 cilvēku studijām, mācību praksēm, profesionālās kvalifikācijas pilnveidei, starptautiskās sadarbības projektu īstenošanai izglītības, jaunatnes un sporta jomā. Tika izveidota nacionālā tīmekļa vietne <http://www.erasmusplus.lv>, kurā apkopota un ērti pieejama informācija par visām programmas aktivitātēm un projektu pieteikumu konkursiem.

2.3. VEIKTIE UN PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

Lai iegūtu padziļinātu ekspertīzi par profesionālās vidējās izglītības finansēšanu ietekmējošiem faktoriem, pārskata gadā no jūlija līdz decembrim Rīgas Tehniskā universitāte veikusi pētījumu par profesionālās vidējās izglītības finansēšanu ietekmējošiem faktoriem, valsts finansējuma piešķiršanas nosacījumiem profesionālās izglītības programmu īstenošanai, izglītības programmu īstenošanas izmaksu sastāvdaļām, minimālajiem koeficientiem un to noteikšanu dažādās izglītības programmu grupās atbilstoši pašreizējai situācijai un reālajām izglītības programmu izmaksām, piedāvājot jaunu profesionālās izglītības programmu īstenošanas finansēšanas modeli.

Ministrija 2014. gadā nodibinājumam “*Baltic Institute of Social Sciences*” pasūtīja pētījumu par priekšlaicīgas mācību pamešanas iemesliem un riskiem jauniešiem vecuma grupā 13 – 18 gadi. Pētījuma mērķis bija, balstoties uz oriģināliem kvantitatīviem datiem, sagatavot priekšlaicīgas mācību pamešanas riska grupas jauniešu raksturojumu un identificēt priekšlaicīgas mācību pamešanas iemeslus un riskus, lai ieviestu jaunus un pilnveidotu esošos atbalsta pasākumus šādu risku mazināšanai un novēršanai. Pētījumā secināts, ka priekšlaicīgi mācības pametušie jaunieši biežāk ir zēni vecumā no 16 līdz 18 gadiem, kuri mācās vidē ar augstāku urbanizācijas pakāpi. Šiem jauniešiem ir raksturīgs zems sekmju līmenis un mācīšanās motivācijas trūkums. Nozīmīgākie priekšlaicīgas mācību pamešanas riski ir saistīti ar nepietiekamu vecāku iesaisti un kontroli pār bērnu izglītošanās procesu, zemām jauniešu akadēmiskajām spējām un sasniegumiem, kas ir reizē sekas un iemesls regulāriem neattaisnotiem mācību kavējumiem.

2.4. IEKŠĒJAIS AUDITS

Ministrijas Iekšējā audita nodaļa 2014. gadā ir veikusi četrus iekšējos auditus, sniegusi konsultācijas un veikusi dienesta pārbaudes, novērtējot ministrijas un tās padotības iestāžu iekšējās kontroles sistēmu. Kopumā ministrijas iekšējās kontroles sistēma darbojas sekmīgi, lai gan ir nepieciešami arī uzlabojumi vairākās jomās, kur konstatēts specifisku kontroļu trūkums.

Iekšējās kontroles sistēmas uzlabojumiem Iekšējā audita nodaļa un audita ārpalpojuma sniedzēji ir snieguši 167 ieteikumus, tajā skaitā 25 augstas prioritātes ieteikumus. Ministrijas Iekšējā audita nodaļa veica 10 Valsts kontroles revīziju 96 ieteikumu (vairāk nekā 130 veicamo pasākumu) uzraudzību.

Aizvadītajā gadā pastiprināta uzmanība tika pievērsta profesionālajai izglītībai. Ministrijas un IKVD uzraudzības komisija 2014. gadā apmeklēja 13 ministrijas padotības profesionālās izglītības iestādes un koledžas. Iekšējā audita nodaļa darbinieki uzraudzības komisijā piedalījās kā novērotāji, tādējādi gūstot pārlicību par Valsts kontroles un iekšējā audita sniegto ieteikumu ieviešanu, kā arī par iestāžu iekšējās kontroles sistēmas darbības būtiskākajiem riskiem un sniedzot konsultācijas iestāžu iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai. 2015. gadā uzraudzības vizītes tiks turpinātas.

Iekšējā audita nodaļa pārskata periodā koordinēja Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas saistošo uzdevumu izpildi ministrijā un tās padotības iestādēs, tajā skaitā pieprasīja un apkopoja informāciju par pretkorupcijas programmas izpildi, sniedzot konsultācijas ministrijas struktūrvienībām un padotības iestādēm par korupcijas risku identificēšanu, novērtēšanu un mazināšanu.

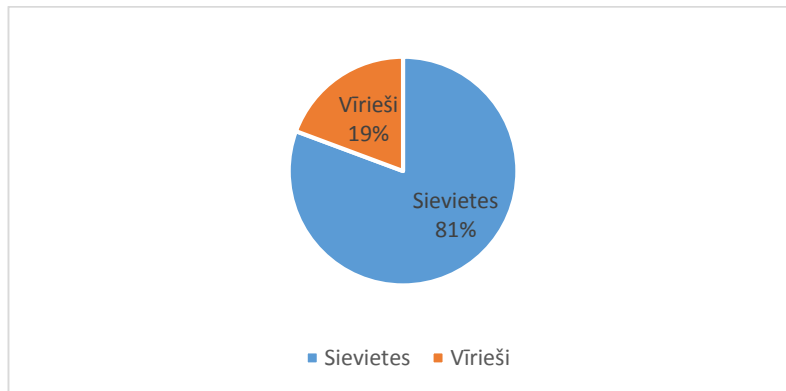
III. PERSONĀLS

2014. gada 31. decembrī ministrijā bija 221 amata vieta, no kurām 146 – valsts civildienesta ierēdņa amata vietas un 75 – darbinieku amata vietas, tai skaitā piecas darbinieku amata vietas, kas tiek finansētas no ESF un ERAF fondu līdzekļiem un 38 amata vietas (30 ierēdņu un astoņas darbinieku vietas), kas tiek finansētas no tehniskās palīdzības līdzekļiem, kā arī trīs darbinieku amata vietas (akreditācijas sekretariāts) un 12 amata vietas (septiņas ierēdņu un piecas darbinieku vietas), kas izveidotas uz Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā sagatavošanas un nodrošināšanas laiku.

2014. gada 31. decembrī ministrijā bija nodarbināti 207 ierēdņi un darbinieki, no kuriem 14 atradās ilgstošā prombūtnē. Pārskata perioda beigās ministrijā strādāja 167 sievietes un 40 vīrieši.

6. attēls

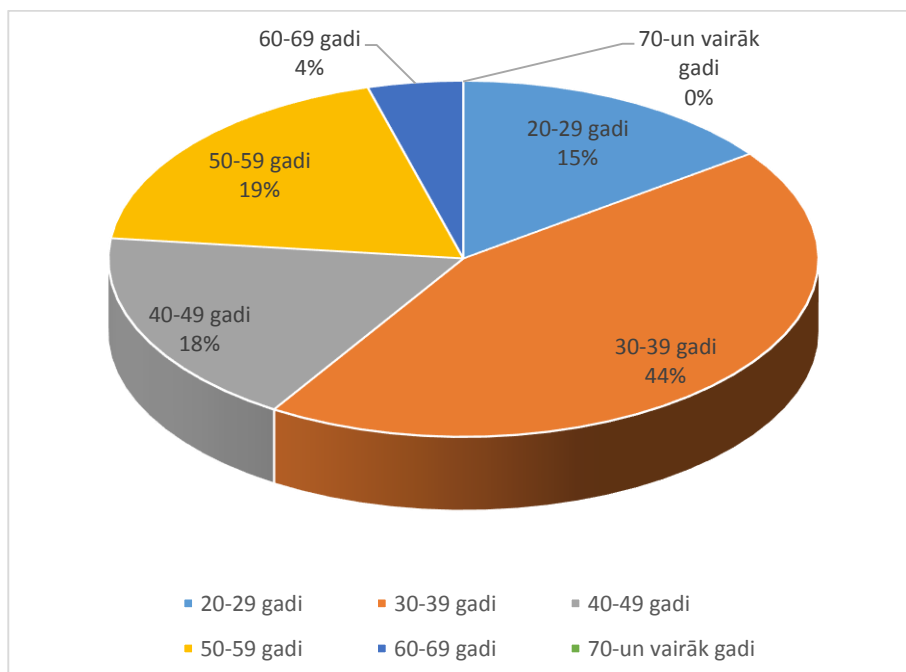
Ministrijā strādājošo sadalījums pa dzimumiem

Vidējais ministrijā nodarbināto vecums 2014. gadā bija 40 gadi. 31 nodarbinātais bija vecumā līdz 29 gadiem, bet deviņi nodarbinātie – vecumā virs 60 gadiem.

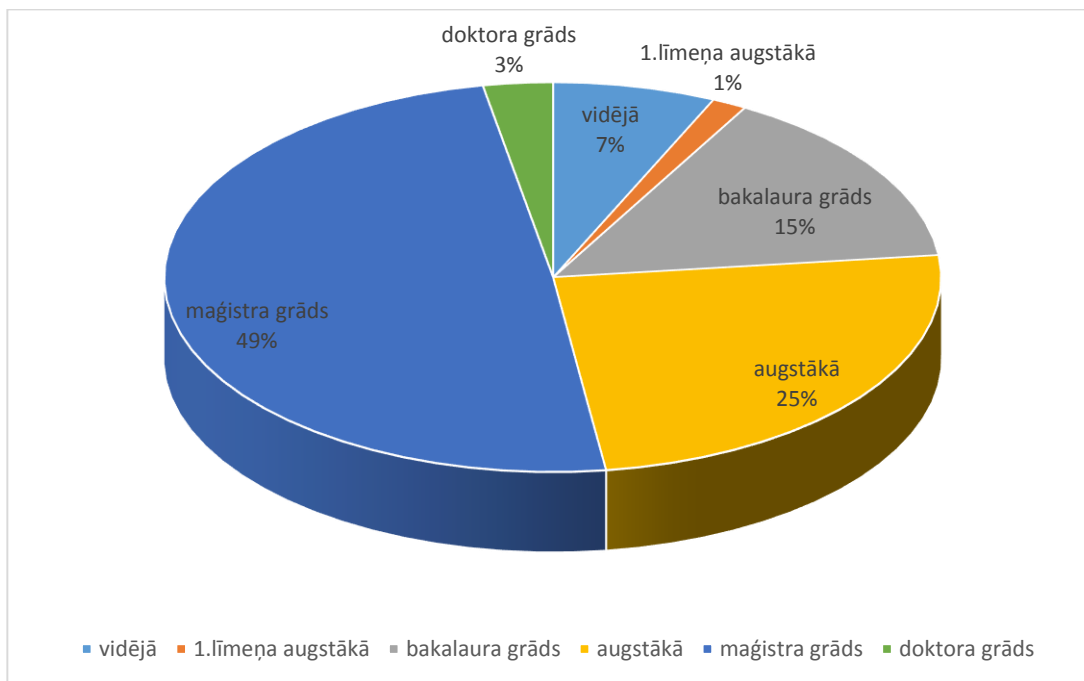
7. attēls

Ministrijā strādājošo sadalījums pa vecumiem

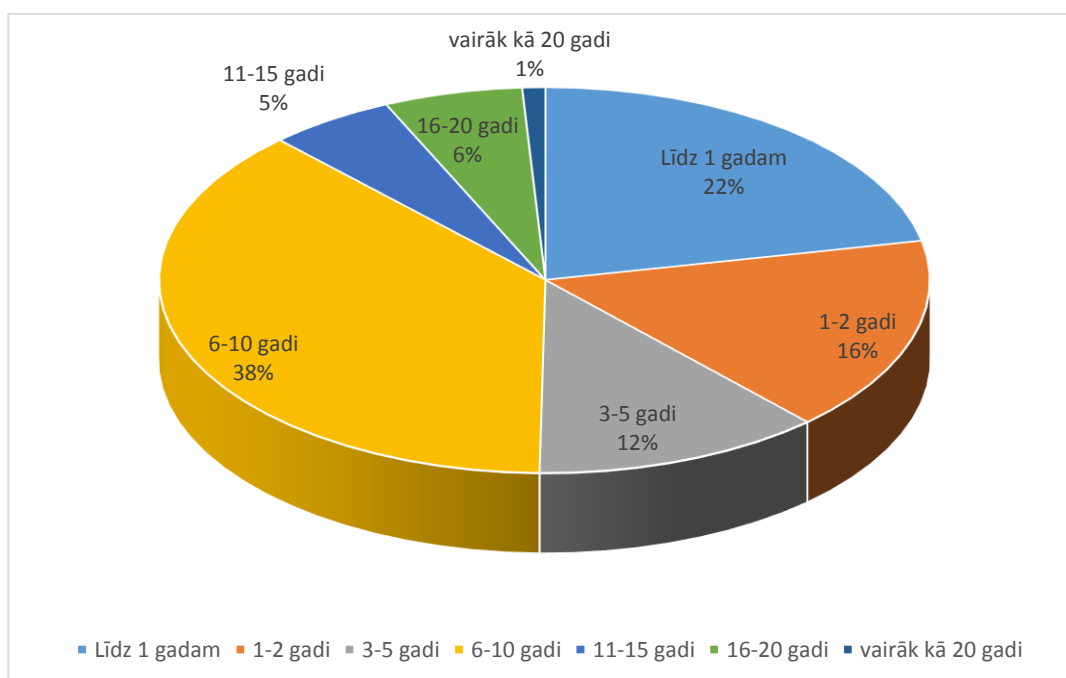
Seši ministrijas nodarbinātie ieguvuši doktora grādu, 102 nodarbinātie – maģistra grādu, 51 nodarbinātais ieguvis augstāko izglītību, 31 – bakalaura grādu, trīs – pirmā līmeņa augstāko izglītību un 14 darbinieki – vidējo izglītību.

8. attēls

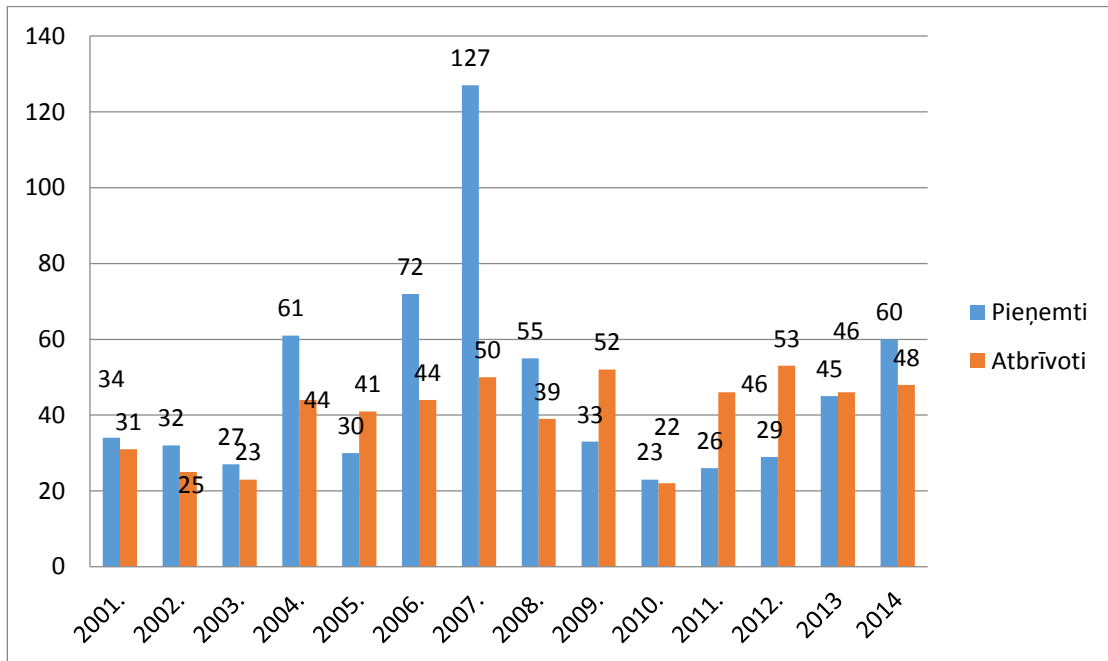
Ministrijanodarbināto izglītība

45 no 2014. gadā ministrijas nodarbinātajiem darba stāžs ministrijā bija mazāks par vienu gadu, 34 nodarbinātajiem 1-2 gadi, 25 nodarbinātajiem 3-5 gadi, 78 nodarbinātajiem 6-10 gadi, 11 nodarbinātajiem 11-15 gadi, 12 nodarbinātajiem 16-20 gadi, bet diviem – vairāk nekā 20 gadi.

9. attēls

Nodarbināto stāžs ministrijā

10. attēls

Ierēdņu un darbinieku mainība laika posmā no 2000. līdz 2014. gadam

IV. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

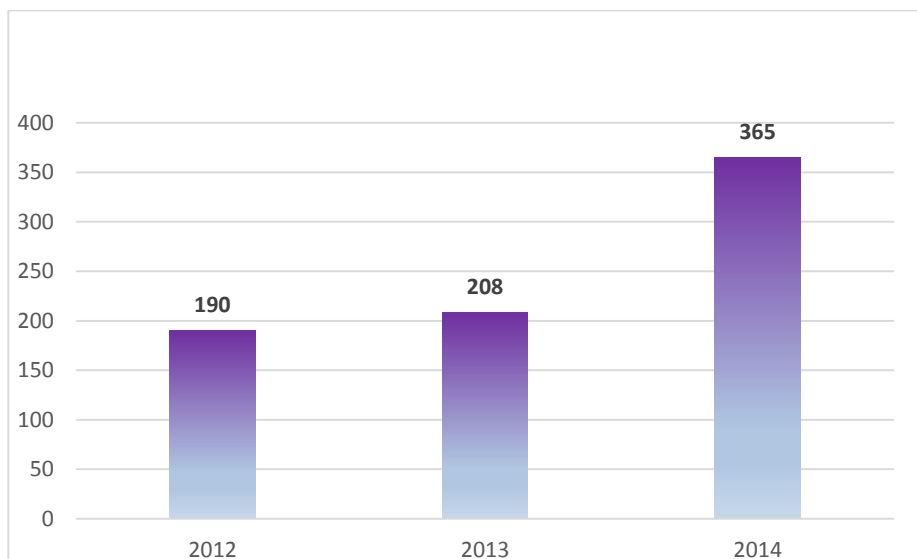
4.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Nozīmīga ministrijas darbības daļa ir sabiedrības informēšana par ministrijas atbildībā esošo jomu politikas veidošanu, tādēļ sabiedrības iesaiste un izpratnes veidošana par svarīgākajiem ministrijas darbības virzieniem un pieņemtajiem lēmumiem ir galvenais komunikācijas uzdevums. Lai sasniegtu visas ar ministrijas darbību saistītās mērķgrupas, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus, nodrošinot individuālas konsultācijas informācijas centrā, veidojot mediju attiecības, aktuālo informāciju publicējot ministrijas mājas lapā un sociālajos tīklos, organizējot diskusijas, seminārus un citus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

Proaktīvi veidojot komunikāciju ar mērķauditorijām, pārskata gadā sagatavotas 368 preses relīzes par ministrijas pārziņā esošo jomu aktualitātēm. Medijiem un sabiedrībai piedāvātās informācijas apjoms salīdzinot, ar iepriekšējiem gadiem, ir būtiski pieaudzis.

11. attēls

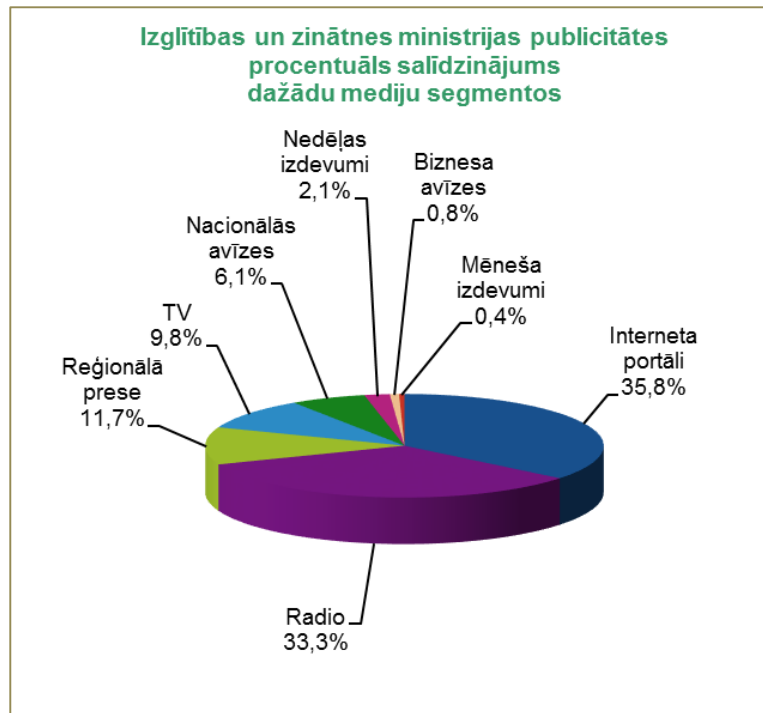
Preses relīžu skaita dinamika (2012-2014)

Informējot par aktualitātēm nozarē, aizvadītajā gadā organizētas 14 preses konferences un mediju brīfingi. Sadarbojoties gan ar nacionālo un reģionālo presi, gan elektroniskajiem medijiem un interneta portāliem, regulāri sniegti komentāri medijiem un atbildes uz sabiedrību interesējošiem jautājumiem. Attēlā zemāk redzams, ka visbiežāk ar ministrijas darbību saistītās tēmas radušas atspoguļojumu radio un interneta portālos.

12. attēls

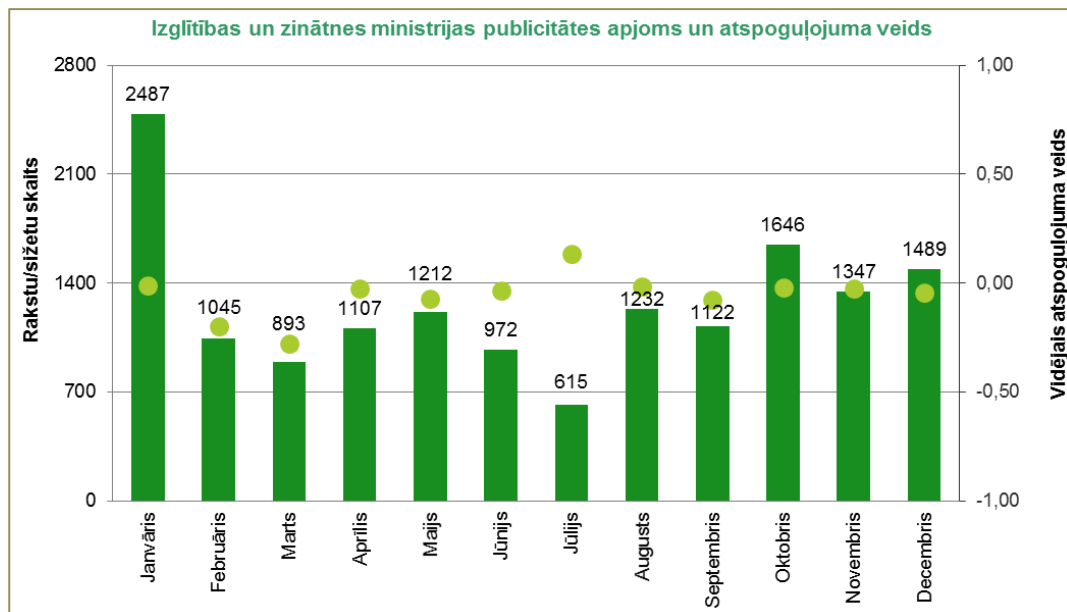
2014. gada publicitātes salīdzinājums dažādos mediju segmentos
(informācijas aģentūras LETA kvalitatīvās publicitātes analīzes dati)

Kā liecina Nacionālās informācijas aģentūras “LETA” pēc ministrijas pasūtījuma veiktajās kvalitatīvās publicitātes analīzes dati, ministrijas vidējais atspoguļojuma veids medijos gan latviešu, gan krievu valodā 2014. gadā lielākoties bijis neitrāls.

13. attēls

Publicitātes apjoms un atspoguļojuma veids
(informācijas aģentūras LETA kvalitatīvās publicitātes analīzes dati)

Savukārt Latvijas informācijas tehnoloģiju uzņēmuma “Lursoft” veiktais pētījums, kurā, apkopoti laikrakstu bibliotēkā News.lv pērn publicētie raksti, liecina, ka starp 2014. gadā presē visbiežāk minētajām valsts iestādēm pirmajā desmitniekā iekļuvušas tikai divas ministrijas, un Izglītības un zinātnes ministrija ir devītā biežāk minētā valsts iestāde (skat. attēlā zemāk).

14. attēls

Valsts iestāžu publicitāte 2014. gadā
(Lursoft laikrakstu bibliotēkas dati)

Valsts iestāžu 2014.gada publicitātes TOP 10

Vieta 2014.gadā (2013.gadā)	Iestāde	Rakstu skaits 2014.gadā (2013.gadā)
1. (1.)	Saeima	18 889 (14 864)
2. (3.)	Ministru kabinets	9 307 (8 683)
3. (2.)	Valsts kase	8 033 (9 382)
4. (5.)	Valsts policija	6 734 (5 492)
5. (4.)	Rīgas pilsētas dome	6 069 (6 034)
6. (6.)	Valsts ieņēmumu dienests	5 253 (5 492)
7. (16.)	Eiropas Parlaments	4 056 (2 282)
8. (7.)	Latvijas Universitāte	4 026 (3 576)
9. (8.)	Izglītības un zinātnes ministrija	3 576 (3 371)
10. (9.)	Finanšu ministrija	3 552 (3 322)

Lai popularizētu veselīgu un aktīvu dzīvesveidu, īstenota informatīvā kampaņa “Kusties veselībai”. Tās ietvaros 17 valsts un pašvaldību iestādēs organizētas vingrošanas nodarbības, sēdoša darba darītājiem izveidots videomateriāls ar ieteicamo vingrojuma kompleksu.

Ministrija piedalījās starptautiskajā izglītības izstādē “Skola 2014”, iesaistījās citu iniciatīvu organizēšanā – “Ēnu dienā”, radošās darbības nedēļas “radi!2014” aktivitātēs un Valsts pārvaldes atvērto durvju dienas pasākumos.

“Ēnu dienā” ministrijas darbiniekus ēnoja 15 jaunieši no dažādām Latvija skolām, iepazīstoties ar ministrijas vadības, amatpersonu un speciālistu darbu. Kā radošās darbības nedēļas “radi!2014” organizētāju stratēģiskais partneris ministrija aktīvi iesaistījās nedēļas pasākumos, kas 2014.gadā bija veltīti dizainam un dizaina domāšanai. Valsts pārvaldes atvērto durvju dienā oktobrī jaunieši varēja uzzināt par ministrijas darbu un iespējām iesaistīties jaunatnes politikas veidošanā.

Sociālajos tīklos Twitter, Facebook un Flickr ministrija piedāvāja informāciju par svarīgo un aktuālo nozaru dienaskārtībā. Operatīvi tika sniegtas atbildes uz jautājumiem Twitter kontā, veidojot atgriezenisko saikni ar dažādām sabiedrības grupām, un ministrijas Twitter kontam gada beigās bija gandrīz 2400 sekotāji. Aprīlī tika atjaunots ministrijas profils Facebook, kur regulāri piedāvāta skolēniem, skolotājiem, studentiem, zinātniekiem un citām sabiedrības grupām aktuālā informācija. Decembra beigās profila sekotāju skaits jau pārsniedza 600.

Nodrošināta aktuālā informācija ministrijas mājaslapā www.izm.gov.lv, regulāri atjaunojot un papildinot esošo informāciju. Publicēti jaunumi, aktuālā informācija un tiešsaistes darba materiāli izglītības, zinātnes un sporta nozarēs, kā arī jaunatnes un valsts valodas jomā. Aizvadītajā gadā izveidotas vairāk nekā 1 400 jaunas mājaslapas iekšlapas.

Kopējais unikālo mājaslapas www.izm.gov.lv apmeklējumu skaits 2014. gadā pārsniedza 342 tūkstošus, mājaslapas kopējais lapu skatījumu skaits pārsniedza 2 miljonus. Dienā mājaslapu apmeklēja vidēji 1 300 unikālo apmeklētāju.

2014. gada aprīlī tika atklāts jauns, mūsdienīgs, multifunkcionāls Informācijas centra, kura uzdevums ir stiprināt saikni starp ministriju un sabiedrību. Informācijas centrā ikvienam interesentam ir pieejami dažādi informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm. Nepilna gada laikā centrs kļuvis par organizēti forumi, diskusijas, Centrs nodrošina arī citus pakalpojumus: pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki te var pieteikties valsts valodas eksāmenam, savukārt pieaugušo izglītības konsultants ikvienam interesentam bez maksas izstrādā individuāli piemērotu mācību plānu esošās izglītības pilnveidošanai. Aizvadītajā gadā Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem gan klātienē, gan pa informācijas tālruni, gan informatīvajā e-pastā.

Izaicinājums nozarei bija arī vienotās valsts pārvaldes vizuālās identitātes ieviešana, ko ministrija veiksmīgi īstenoja, gan veicot skaidrošanas darbu un sniedzot konsultācijas par jaunās vizuālās identitātes izmantošanu, gan veidojot jaunus vizuālās informācijas materiālus.

4.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ministrijai un tās padotības iestādēm ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām (turpmāk – NVO), īstenojot kopīgus projektus, izstrādājot normatīvos aktus, strādājot darba grupās un tādējādi veicinot gan nevalstiskā sektora līdzdalību lēmuma pieņemšanas procesos, gan sekmējot informācijas apmaiņu un sociālo dialogu. Ministrija atzinīgi novērtē nevalstiskā sektora sadarbības partneru ieguldījumu normatīvo aktu pilnveidošanā un komunikācijas vides uzlabošanā.

Sadarbībā ar Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību (LIZDA) un arodbiedrību “Latvijas izglītības vadītāju asociācija” (LIVA) nozīmīgākās sadarbības jomas 2014. gadā bija saistītas ar atzinumu sniegšanu par izstrādāto normatīvo aktu projektiem un jauno pedagogu darba samaksas modeli.

Lai sekmētu vecāku nevalstisko organizāciju interesēm atbilstošu izglītības darbību, nodrošinot vecāku nevalstisko organizāciju iesaisti ar izglītības sistēmu saistīto lēmumu pieņemšanas procesos, ministrija ir parakstījusi sadarbības hartu ar vairākām vecāku nevalstiskajām organizācijām, tostarp “Latvijas vecāku kustību” un biedrību “Izglītība un atbalsts Latvijas ģimenēm”. Nozīmīgs ir vecāku nevalstisko organizāciju ieguldījums Izglītības attīstības pamatnostādņu rīcības plāna 2015.-2017. gadam sagatavošanā.

Sadarbojoties ar Latvijas Privāto Pirmsskolu biedrību, 2014. gadā risināti bērnodārzu pieejamības jautājumi, valsts atbalsta piešķiršana privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm un privātajiem bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējiem.

Konsultatīvā padome mazākumtautību izglītības jautājumos, kurā pārstāvēti 30 dalībnieki no mazākumtautību izglītības iestādēm, valsts institūcijām un NVO, aktīvi iesaistījās normatīvo aktu projektu izstrādē.

Nozīmīgākās sadarbības jomas ar Latvijas Lielo pilsētu asociāciju un Latvijas Pašvaldību savienību aptvēra jaunā pedagogu darba samaksas modeļa izstrādes, izglītības iestāžu tīkla optimizācijas jautājumus, kā arī atzinumu sniegšanu par izstrādāto normatīvo aktu projektiem.

Normatīvo aktu projektu izstrādē un atzinumu sniegšanā aktīvi iesaistījās arī Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk – LDDK), Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (turpmāk – LBAS), Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (turpmāk – LTRK), Profesionālas izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadome (PINTSA) un Latvijas privātskolu asociācija.

LDDK ir nozīmīgs sadarbības partneris arī SAM projektu ieviešanas jautājumu koordinēšanā un darba vidē balstītu mācību ieviešanā, bet LABS un LTRK – Profesionālās izglītības likuma grozījumu izstrādē.

2014. gadā Latvijā darbojās aptuveni 100 nevalstiskās sporta organizācijas, t.sk. 79 Sporta likumā noteiktā kārtībā atzītas sporta federācijas. Nozīmīgākie ministrijas sadarbības partneri ir LOK, LSFP, Latvijas Paralimpiskā komiteja, Latvijas Olimpisku sociālais fonds, Latvijas Komandu sporta spēļu asociācija un Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padome. 2014. gadā provizoriski 53% no valsts finansējuma valsts uzticējusi nevalstiskajām sporta organizācijām valsts deleģēto un Sporta likumā noteikto uzdevumu veikšanai, tādējādi nostiprinot sporta organizāciju lomu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu administrēšanā. Pēdējo gadu laikā būtiski uzlabojusies sporta NVO pieeja valsts budžeta līdzekļu administrēšanā. Sadarbībā ar LSFP un LOK ir paveikts nozīmīgs darbs, veicot fundamentālas izmaiņas administrēšanas un kontroles sistēmās, lai nodrošinātu sportam piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstoši tam paredzētajiem mērķiem un vairotu sabiedrības uzticamību sporta nozarei kopumā.

Sadarbības veicināšanai starp valsti un nevalstiskajām sporta organizācijām ir izveidota un veiksmīgi darbojas Latvijas Nacionālā sporta padome (turpmāk – LNSP), kura ir sabiedriska konsultatīva institūcija, kas piedalās valsts sporta politikas izstrādē, veicina sporta attīstību un sadarbību sporta jomā, kā arī lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas attiecas uz sportu. Ministru prezidenta vadītajā LNSP ministrija nodrošina sekretariāta funkciju izpildi.

V. 2015. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2015. gadā ministrija ir plānojusi veikt šādus pasākumus:

vispārējā izglītībā:

- uzsākt kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura izstrādi un aprobāciju (valsts standarti; mācību līdzekļu, pedagogu profesionālo kompetenču pilnveide) SAM 8.3.1. ietvaros, pastiprinātu uzmanību veltot eksakto mācību priekšmetu (matemātikas, fizikas, ķīmijas, bioloģijas) apguvei skolās, lai uzlabotu skolēnu eksakto zināšanu līmeni;
- uzsākt atbalsta sistēmas iekļaujošas izglītības principa īstenošanas (skolēniem ar speciālām vajadzībām, reemigrantiem, mazākumtautībām u.c.) kontekstā pilnveidi un karjeras izglītības pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu skolēniem;
- veikt priekšdarbus, lai uzsāktu vispārējās izglītības iestāžu mācību vides infrastruktūras uzlabošanu un modernizāciju SAM 8.1.2. ietvaros, ievērojot katra novada un plānošanas reģiona īpatnības un izglītības pakalpojuma attīstības stratēģijas;

profesionālajā izglītībā:

- nodrošināt atbalstu profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācijai;
- veicināt darba vidē balstītu mācību un prakses attīstību profesionālajā izglītībā;

pedagogiem:

- nodrošināt valsts atbalstu pedagogu profesionālo kompetenču pilnveidei, t.sk. jaunajiem pedagogiem (prioritāri STEM mācību priekšmetu un jomu pedagogiem), kā arī vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu administratīvajam un atbalsta personālam;
- veikt priekšdarbus, t.sk. sagatavot normatīvo bāzi aprobētā pedagogu darba samaksas modeļa ieviešanai;

augstākajā izglītībā, turpinot Latvijas augstākās izglītības kvalitātes pilnveidi,

- nodrošināt augstskolu un koledžu studiju virzienu akreditāciju atbilstoši jaunajai akreditācijas kārtībai, akreditācijas funkciju nodot Akadēmiskās informācijas centram;
- sākt jauna, ar rezultātīvajiem rādītājiem balstīta augstākās izglītības finansēšanas modeļa ieviešanu, kas veicinātu augstskolu darbības kvalitātes un efektivitātes paaugstināšanos;

zinātnē, turpinot “Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam” ieviešanu,

- nodrošināt zinātnes strukturālo reformu īstenošanu, tajā sakaitā resursu konsolidāciju ap visaugstāk novērtētajiem institūtiem un universitātēm kā zināšanu centriem, izcilības attīstību un rezultātu pārvaldības ieviešanu zinātniskajās institūcijās;
- turpināt informācijas tehnoloģiju tīkla – Latvijas akadēmiskais tīkla – izveidi, lai zinātniskajām institūcijām nodrošinātu vienotu pieeju starptautiskās zinātniskās informācijas resursiem, izveidot un uzturēt vienotu e-platformu zinātnisko projektu rezultātu, publikāciju un zinātniskās aparatūras uzskaiti;

valsts valodas politikā:

- sagatavot informatīvo ziņojumu par “Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2005.-2014. gadam” īstenošanu no 2010. gada līdz 2014. gadam;

- veikt atbalsta pasākumus latviešu valodas saglabāšanai diasporā un latviešu valodas apguvei ārvalstīs;

sportā:

- izstrādāt konceptuālo ziņojumu “Augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas izveide” un 2015. gada 1. septembrī uzsākt pilotprojektu īstenošanu;
- 2.izstrādāt politikas plānošanas dokumenta, kas ietvers risinājumus sistēmiskai sporta bāzu attīstībai Latvijā, projektu un uzsākt tā publisku apspriešanu;
- izstrādāt likumprojektu “Grozījumi Sporta likumā”, precizējot tiesisko regulējumu cīņai pret manipulācijām ar sporta sacensībām, kā arī paredzot citus aktuālus grozījumus;
- pilnveidot sporta speciālistu (treneru) sertifikācijas kārtību, kā arī paredzēt tiesības sporta studiju programmās studējošiem strādāt sporta izglītības iestādēs jau mācību laikā;
- pilnveidot kārtību, kādā piešķiramas naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā;

jaunatnes politikā:

- uzsākt Jauniešu Garantijas trešo kārtu (darbs ar neaktīvajiem jauniešiem Latvijas pašvaldībās, lai viņus iesaistītu nodarbinātībā, jauniešu organizāciju un jauniešu centru darbībā, lai viņi atgrieztos izglītības sistēmā);
- organizēt konkursu “Jauniešu Galvaspilsēta”, kur tiks noteikta viena pilsēta vai pašvaldību apvienība, kura 2016. gadā tiks pasludināta par Jauniešu Galvaspilsētu;
- izstrādāt nacionālo jaunatnes politikas plānošanas dokumentu jaunatnes jomā 2015.-2020. gadam.

Paralēli Valdības deklarācijā noteiktajiem mērķiem un ministrijas rīcības plānā izvirzītajiem uzdevumiem jānodrošina sekmīga Latvijas prezidentūras ES Padomē norise 2015. gada 1. pusgadā.